

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 20

ŠTEVILKA 1

ŽIRI, JANUAR 1981

Smoter je dober dohodek

Leto 1980 je bilo zadnje v srednjeročnem obdobju od 1976 do 1980. Prav zaradi tega je bilo to leto (še zlasti proti koncu), najbolj intenzivno v pripravi in sprejemanju planskih dokumentov za srednjeročno obdobje 1981—1985. Veliko se je pisalo o tem, veliko se je govorilo, upam, da tudi naredilo. Kakorkoli že, leto 1981 je prvo, ko bo te načrte potrebno udejanjiti, če hočemo, da v planih zapisane naloge ne bodo ostale samo želje, kar je pogosto praksa. In ker je bilo o srednjeročnem planiranju tudi v našem časopisu že precej pisano, bi ob tej priliki veljalo morda zapisa-

ti nekaj o letnem planu naše delovne organizacije.

Kako smo torej konkretizirali naloge za leto 1981. Mislim, da je Alpina osvojila svoj koncept razvoja. V tem smislu je izdelan tudi letni plan. Osnovna usmeritev proizvodnje bo v proizvodnjo športne obutve in na drugi strani ženske lahke obutve. Kakšen je konkreten plan proizvodnje obutve in izdelkov iz plastičnih mas je razvidno iz priloženih tabel. Poleg tega bodo v Gorenji vasi izdelali 309.000 parov zgornjih delov, 400.000 parov pa bo potrebno zagotoviti s sodelovanjem kooperantov.

KOLIČINSKI PLAN PROIZVODNJE OBUTVE V TOZD OBUTEV ŽIRI ZA LETO 1981 v 000 parih

Vrsta obutve	Domača prodaja	Izvoz	Skupaj
Lahka obutev	390	190	580
Tekaški čevlji	—	200	200
Smučarski	95	185	280
Apreski	100	140	240
Rok	30	—	—
Gojzer šivani	46	4	50
Trening copate	60	—	60
Skupaj	721	719	1440

KOLIČINSKI PLAN PROIZVODNJE V TOZD PLASTIKA ZA LETO 1981

Zap. št.	Proizvod	Količina v 000 parih
1.	PU podplati	2.200
2.	PU šale	134
3.	TPA šale	164
4.	PU manšete	113
5.	TPA manšete	131
6.	Nartni deli	71
7.	Jermeni	76
8.	Jeziki	147
9.	Pete plastične	250
10.	Napetniki	350
11.	PVC podplati	30
12.	PVC notranjki	80
13.	Steljke 845	76
14.	Vložki Gama	84
15.	Koledarski podstavki	20
16.	Klinaste Pete	20
17.	Drugi izdelki	30

Kakšna bo vrednostna realizacija, je razvidno iz spodnje tabele, iz katere je razvidna tudi prodaja po prodajnih poteh.

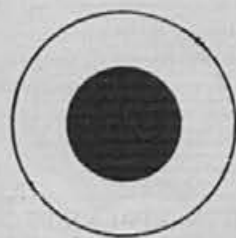
Iz tabele je razvidno, da je približno polovica proizvodnje namenjena na zunanje tržišče, kar je še posebej pomembno.

Iz tabel je razvidno, da je tudi vrednostni plan izvoza precejšen. To je pomembno tudi zato, ker si bomo z realizacijo tega izvoza ustvarili potrebne devize za uvoz repromateriala in opreme, razen tega pa se uspešno pridružujemo splošnemu družbenemu prizadevanju za povečanje izvoza in zmanjšanje deficita v zunanji trgovinski bilanci. To velja še posebej za izvoz na konvertibilno področje. Alpina bo v letu 1981 izvozila na konvertibilno področje za 177.450.000.— din. Vsak izvoznik, to velja tudi za Alpino, bo lahko razpolagal s 65% ustvarjenih deviz, medtem, ko jih bo 35% treba odstopiti za skupne družbene potrebe. Tako bo Alpina v letu 1981 imela na voljo 115 milijonov 340.000.— dinarjev, za uvoz repromateriala, opreme in za odstop deviz domačim dobaviteljem.

Investicije bodo v letu 1981 usmerjene zlasti v povečanje kapacitet proizvodnje zgornjih delov. Tako bo največ investicijskih sredstev vloženo v samo opremo in v izgradnjo hale na Colu in Rovtah.

Skupaj bo za investicije v letu 1981 potrebno preko 90.000.000.— din lastnih sredstev. Kljub visoki številki, to ne presega naših lastnih sredstev, razpoložljivih za razširjeno reprodukcijo.

Če bomo uresničili zastavljene cilje v proizvodnji, prodaja (Nadaljevanje na 2. strani)

USPEHI IN TEŽAVE TEŽKE MONTAŽE V LETU 1980

Brez težav prav gotovo ne gre, tako v oddelkih ali pa v katerikoli delovni organizaciji. V oddelku športne obutve smo težave bolj občutili v prvem polletju. Takrat smo imeli tudi zahtevnejšo proizvodnjo. Za te izdelave nam je včasih primanjkovalo raznih repromaterialov, pa tudi količine po artiklu so nam delale preglavice, kakor tudi masa za novi stroj DESMA. V drugem polletju so se stvari izboljšale. V proizvodnji so bili že ustaljeni artikli, ki smo jih vajeni že iz prejšnjih let. Količine so bile velike, delavci pa so z neverjetnim elanom zgrabili za delo. Takoj so se pokazali zelo dobri rezultati, tako po količini kot po kvaliteti. Zato mislim, da imajo delavci velike zasluge ne samo za dobre rezultate v oddelku ampak tudi v tovarni nasploh. Težave pa se pojavljajo tudi v drugi obliki, predvsem je delavcev premalo. Le-ti imajo tudi svoje težave in probleme, kakor tudi obveznosti, tako da pride do čestih izostankov z dela. Tudi bolniške nam povzročajo sunke v proizvodnji. Glavni problem pa je v tem, da nimamo ustreznega nadomestila za delavca, ki ga ni na delo.

Lahko bi govoril še o mnogih zadevah, recimo o disciplini, redu, o odgovornosti do družbene imovine, ... Vse to bo potrebno obravnavati na delovnih sestankih. Upam pa, da bomo v bodoče vsi skupaj ob izboljšani pripravi in organizaciji dela, dosegli še boljše uspehe.

Janez SMEH

dogovarjamo se – dogovorili smo se

SMOTER JE DOBER
DOHODEK

(Nadaljevanje s 1. strani)

ji itn. bomo ustvarili tudi ustrezen celotni prihodek in dohodek ter možnosti za njegovo delitev. Z realizacijo predvidenih investicij pa si bomo ustvarili materialno osnovo za še boljše delo v prihodnosti.

KOLIČINSKI PLAN PRODAJE ZA LETO 1981 v 000 parih

Skupina obutve	MPM	Angro	Izvoz	Skupaj
Lahka	390	—	190	580
Tekaški	—	—	200	200
Smučarski	30	65	185	280
Apreski	40	60	140	240
Rok	10	20	—	30
Gojzer šivani	8	38	4	50
Trim	60	—	—	60
Skupaj Alpina obutev	538	183	719	1440
Nabavljena obutev	1042	—	—	1042
Skupaj prodaja ob.	1580	183	719	2482
PU podplati	—	1600	600	2200
Ostali izdelki	—	50	—	50

VREDNOSTNI PLAN PRODAJE ZA LETO 1981 v din

Alpina obutev	MPM	337.500.000.—
	Angro	140.000.000.—
	Izvoz	472.290.000.—
Skupaj obutev		949.790.000.—
Plastika	Angro	119.670.000.—
	Izvoz	32.760.000.—
Skupaj PLASTIKA		152.430.000.—
Skupaj Alpina izdelki		1.102.220.000.—
Nabavljena obutev		412.500.000.—
Skupaj promet		1.514.720.000.—

Tone ENIKO

Nismo izkoristili
vseh možnosti

Prav je, da se ob koncu leta ozremo nazaj in ugotovimo, kako smo delali, kako smo poslovali. Namenili smo se, da v mini novinarski anketi povprašamo za mnenje nekaj delavcev v posameznih oddelkih. Poglejmo, kaj so nam povedali.

Metod ERZNOŽNIK:

Pri smučarskih čevljih menim, da še vedno grejo klasični artikli, da se zelo dobro prodajajo, kljub temu, da jim v zadnjih letih nismo kaj prida dodajali ali izboljševali.

Očitno so tudi cene za kupce sprejemljive; kopito sprejemljivo in čevlji, kot sem že rekel dovolj prodajen. Prepričan sem, da bi bilo pametno, da ta artikel oziroma tovrstna obutev obdržimo v proizvodnji.

Pri športni obutvi menim, da nismo imeli veliko slabih artiklov. Mogoče je nekoliko manj prodajno izpadel model Apollo in pa Cosmos, čeprav menim, da ti čevlji niso slabi. Imajo pa to tehnično pomanjkljivost, da nastajajo problemi pri obujanju in sezujanju. Način gradnje je pač nekoliko drugačen, kot pri drugih čevljih te vrste.

Za lažjo obutev je stvar nekoliko drugačna. Tu pride bolj do izraza okus in menim, da bi morali že pri samem prvem izboru modelov, ko je na mizi 300 modelov, izbrati res najbolj ustrezne. Tako pa mnogokrat slišimo, ali ni morda med tistimi 250 preostalimi modeli, ki jih nismo izbrali, še nekaj takih, ki so celo lepši in bolj prodajni od teh, ki so v redni proizvodnji oziroma v prodaji.

Menim, da gremo pri lahki obutvi preveč v modo. Z ozirom na današnji čas, oziroma današnje razmere naj bi delali v proizvodnji tako obutev, ki bo na eni strani primerno prodajna, na drugi strani pa tako, kakršno smo zmožni v proizvodnji tudi napraviti. Za to pa moramo biti primerno usposobljeni, to pomeni, primerno kvalificirani. V razmerah kot so, pa na žalost večkrat slišimo celo naše delavke, ko gledajo našo obutev in njih izbor: »Res ne vidim čevlja, ki bi ga kupila.«

Lojze KOPAČ:

Čudim se, da so kljub tolikim pomanjkljivostim pri našem delu letos tako dobri poslovni rezultati.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Sicer pa menim, da imamo še vedno premalo primerno usposobljenih ljudi, kadrov kot temu pravimo. Ni dovolj usposobljenih ljudi v komerciali, ni dovolj usposobljenih ljudi v tehničnem sektorju in tudi drugje. Zavedati se moramo, da bomo vse te ljudi, določene strokovnjake, lahko več ali manj dobili le na svojem lastnem področju, v naši dolini, torej z lastnimi silami.

Ivanka OBLAK:

Menim, da bi morali biti med delavci v delovni organizaciji večja povezava. Bolj bi morali sodelovati, še bolj seznanjati o problemih, ki jih imamo. Vlada bi morala večja sloga, sicer uspehov prav gotovo ne bo. Kar zadeva same poslovne rezultate, se res ne moremo pritožiti. Če bo šlo tako naprej, bo kar v redu. Sicer pa menim, če bodo naročila, bo tudi delo in če bomo pametno delali, bodo tudi dobri poslovni uspehi.

Peter JEREB iz montaže:

V tehničnem pogledu prav gotovo nismo izkoristili vseh možnosti. Priprava dela je še vedno slaba ali pa z njo kasnimo. Na žalost se napake oz. to-vrstne pomanjkljivosti iz leta v leto ponavljajo.

Sodim, da si preveč umivamo roke drug drugemu; premalo opravljamo svoje dolžnosti, premalo zahtevamo od sebe in od drugih, predvsem pa nikogar ne pokličemo na odgovornost.

Tudi v sami proizvodnji v našem oddelku bi se verjetno dalo kaj izboljšati. Seveda pa je vse povezano s tistim, o čemer sem prej govoril; to je s pripra-

vo dela. Sodim, da bi z boljšim sodelovanjem lahko dosegli tudi na tem področju še boljše rezultate.

Tone NAGLIČ:

Mislím, da je predvsem važno, da bi dosegli v naši proizvodnji večje serije. To je pomembno predvsem za količino, v večji seriji namreč ni problem doseči norme, pa tudi kvaliteta je boljša, ker se ljudje dela dobro navadijo. Ipični primer za to je ruski škorenj, ki je bil v tem pogledu zelo uspešen. Še ena stvar je, na katero bi kazalo opozoriti. To je na material. Mislím, da bi morali tako pri vzorcih, kot pri poskusni proizvodnji, pa tudi pri serijski, uporabljati enak material. Iako bi proizvodnjo res lahko pripravili enotno in ne bi prišlo do toliko problemov, kot sicer prihaja.

Ljudi za tehnološko pripravo proizvodnje bi lahko tu in tam

dali slabo oceno. Menim, da se predvsem tu pojavljajo prvi viri slabega dela, ker se vse to potem odrazi v sami proizvodnji. Če je tehnološka priprava dobra, če je proizvodnja dobro organizirana, niti ni potrebno da na vseh delovnih opravilih delajo ljudje s kvalifikacijo, kot temu pravimo, temveč predvsem delavci, ki želijo dobro delati in ki jim delo leži.

Milka ERŽEN:

Kar da od sebe delavec, menim da smo izkoristili vse možnosti.

Slaba pa je še vedno priprava proizvodnje, materiali so še vedno nesprejemljivi, pogosto pa tudi do drugih problemov prihaja.

Preveč časa porabimo z menjavanjem artiklov.

V pogledu izbora oziroma odločitev za proizvodnjo, menim da bi kazalo izdelovati kake standardne čevlje, kako standardno obutev, za zrelega človeka. Ali kot temu rečemo človeka srednjih let. Za te ljudi praktično obutev v naši proizvodnji oziroma v prodajalnah nimamo.

Ivo ŠUBIČ:

Stabilizacijo moramo razumeti kot dejstvo, ki zahteva večjo doslednost nas vseh, večjo zavest. Vsak dan pa lahko ugotavljamo, da tako ne delamo; tudi sam se prištevam med tiste, ki nismo vedno dosledni. Tako mineva čas ob obljubah ob sklepih, ob besedah, rezultatov pa ni.

Če поблиže pogledamo področje dela, na katerem delam, naj povem zanimiv podatek, ki pa vendarle kaže, da smo se ponekod že začeli stabilizacijsko

obnašati. Letos smo porabili nekaj manj električne energije, napravili pa smo nekaj več. To pomeni napredek. Verjetno smo to dosegli z načinom dela, s primerno organiziranostjo, s primerno samodisciplino. Verjetno pa bi z nekaterimi tehničnimi rešitvami te stvari še izboljšali.

Rado KAVČIČ iz Plastike:

Sodim, da na vseh ravneh od zveze do delovne organizacije nismo izkoristili vseh možnosti in se ne ravnamo dovolj stabilizacijsko. Razumljivo je, da tako tudi nismo dosegli zaželenih uspehov.

Za tovarno velja, da bomo morali predvsem upoštevati zunanje dejavnike, kot je recimo kupna moč, torej izdelovati tako obutev, ki jo bomo lahko prodali, na drugi strani pa bomo zato znotraj morali iskati rezerve in predvsem meriti produktivnost.

Ob rob sklepov DS

Dnevni red decemberskih sej delavskih svetov je bil zelo obsežen, zato so bile tudi seje precej dolge.

Po potrditvi zapisnika prejšnje seje in poročilu o izvršenih sklepih so delavski sveti TOZD in DSSS obravnavali predlog višine prejemkov iz materialnih stroškov in nekaterih ostalih prejemkov, katerih višina je odvisna od povprečnega OD v gospodarstvu SRS v devetih mesecih lanskega leta, ki se je povišal, zato se tudi prejemki povišajo.

V javni razpravi bodo od 25. 12. — 9. 1. 1981 spremembe in dopolnitve poslovnika o delu komisij za delitev sredstev za OD in osnutek sprememb in dopolnitev pravilnika o delitvi sredstev za OD, skupno porabo, o nadomestilih in prejemkih in razpiše se referendum za 23. 1. 1981.

Nato so delavski sveti sprejeli sklep, da se s 1. 1. 1981 povečajo urne postavke za 10 %, stimulacija uspešnosti delovne organizacije pa se zmanjša od 1,11 na 1,05 %. Urne postavke je namreč potrebno ob prehodu v novo leto spremeniti, hkrati s tem pa tudi začrtati politiko delitve osebnih dohodkov v naslednjem letu. Zmanjšanje stimulacije delovne organizacije se predlaga zato, ker s tem koeficientom reguliramo rast osebnih dohodkov skozi leto in ker naši samoupravni akti določajo gibanje koeficienta od 1,00 do 1,15 %. To pomeni, da se z januarjem OD povečajo za okrog 4 % v primerjavi z letom 1980, glede na to, da se pri normah ne predvideva regulacija, ampak zaostritev pretirano visokih preseгов.

Delavski sveti so sprejeli tudi letne plane za leto 1981, sprejeli SS o temeljih plana KS za obdobje 1981—1985 in dodatek k samoupravnemu sporazumu na območju KS Žiri. Tako bo Alpina poravnala obveznosti do KS. Sprejeti so bili tudi samoupravni sporazumi o temeljih plana občinskih samoupravnih interesnih skupnosti. Ugotovljeno je bilo, da se prispevne stopnje SIS ne bodo povečale, zato se samoupravni sporazumi sprejmejo v predlagani vsebini. Ugotovljamo pa, da v kraju predvsem zdravstveno varstvo ni urejeno,

še vedno je stanje na področju zobozdravstva nevzdržno, zato se predlaga, da tako delegati v SIS za zdravstveno varstvo, kot delavci DO, ki so zadolženi, napnejo vse sile, da se te razmere izboljšajo. DS TOZD so obravnavali in sprejeli tudi SS o temeljih srednjeročnega plana Jugobanke — temeljne banke Jugobanke — temeljne banke Ljubljana za obdobje od 1981 do 1985 ter spremembe statuta Jugobanke Ljubljana.

V javni obravnavi bo od 25. 12. do 19. 1. 1981 tudi osnutek sprememb SS o načinu in postopkih za pridobitev stanovanjske pravice ter dodelitvi posojila za gradnjo in nakip stanovanj.

Delegati vseh DS se strinjajo, da se pristopi k SS o združevanju sredstev za sofinanciranje izgradnje gasilskega doma na Dobračevi. DO Alpina bo v skladu s predlaganim ključem združila sredstva v znesku 1.235.000.- din ali 61,75 %.

Ta znesek se razdeli na TOZD Obutev Žiri, TOZD Prodaja Žiri, TOZD Plastika po ključu BOD delavcev, ki so zaposleni na območju KS Žiri. Sklep velja pod pogojem, da bo navedena sredstva zakonsko možno izdvojiti iz poslovnega sklada (ne iz sklada skupne porabe) in pod pogojem, da k sporazumu pristopijo tudi druge delovne organizacije v Žireh.

Delavski sveti so pristopili tudi k trem samoupravnim sporazumom, ki jih je predložil SISEOT, za podpis pa pooblašča delegata VIII. enote tov. Alojza Kopača.

Nazadnje so vsi delavski sveti DO sprejeli še SKLEP: da se, glede na rezultate 11-mesečnega poslovanja odobri izplačilo poračuna osebnih dohodkov v višini 60 % povprečnega OD za redno delo, doseženega v 11 mesecih letošnjega leta.

DS TOZD Obutev Žiri je poleg navedenih sklepov, obravnaval in sprejel še vrsto drugih pomembnih sklepov, ki zadevajo temeljno organizacijo. Tako so bili sprejeti sklepi o njetju kreditov pri Jugobanki za gradnjo proizvodne hale na Colu, ter sklepi za zavarovanje odplačila dolga in obresti po blagovnem kreditu za izdelavo armiranobetonske konstruk-

cije za objekt na Colu in montažo visečega krožnega transporterja za transport pakirane obutve iz proizvodne hale v skladišče.

Delegati so dali v javno razpravo Pravilnik o opravljanju del in nalog voznikov motornih vozil in sicer od 25. 12. do 9. januarja 1981.

Na predlog razpisne komisije je bil sprejet sklep, da se imenuje za opravljanje del in nalog vodenje TOZD Obutev Žiri Jaka Bogataj, ki izpolnjuje vse pogoje razpisa in sicer od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1984.

Glede na to, da je DS TOZD Plastika oktobra sprejel vse sporne spremembe ocen zahtevnosti del oziroma nalog, predlagata komisija za delitev sredstev za OD v TOZD Obutev Žiri ter skupna komisija, tudi spremembe zahtevnosti podobnih del oziroma nalog v TOZD Obutev Žiri.

Za delegata v sklad skupnih rezerv SO Škofja Loka se imenuje Valentin Novak, za namestnika pa Damjan Jereb.

Nazadnje je delavski svet obravnaval še odpise, ki so nastali zaradi reklamacij naših inozemskih kupcev.

Delavski svet TOZD Plastika je na svoji 1. redni seji najprej izvolil predsednika in sicer Bojana Bogataja, za namestnika pa Vinka Freliha, nato je obravnaval iste točke kot ostali delavski sveti, nazadnje pa sprejel še sklep, da se odobri podpis pogodbe s Poliksom Žiri za izdelavo dopolnitve in spremembe odplinjevalnega sistema obstoječe barvarne, ki se bo realiziral v dveh fazah v predračunski vrednosti 201 tisoč 779 dinarjev.

Delavski svet TOZD Prodaja je poleg ostalih stvari, ki so bile obravnavane na ostalih DS TOZD, potrdil letni

plan TOZD Prodaja, sprejel samoupravni sporazum s Kokro Kranj, TOZD Globus o združevanju sredstev za odkup prodajnih površin v veleblagovnici v Kranju in SS o pristopu k financiranju gradnje nove blagovnice Kalča v Nišu in SS o poslovnem sodelovanju s Koteks Tobusom iz Ljubljane. Nadalje so bili obravnavani in sprejeti prodajni pogoji za leto 1981. Na predlog razpisne komisije se imenuje za opravljanje del in nalog »vodenje prodajalne Banja Luka III.« Latinčič Čeda, ki izpolnjuje vse pogoje, za opravljanje del in nalog »vodenje prodajalne Škofja Loka I.« pa Jelka Kalan.

Delavski svet TOZD Obutev Gorenja vas in DS DSSS nista imela dodatnih točk, zato sta obravnavala in sprejela podobne sklepe kot ostali delavski sveti. Ker je bila 1. redna seja DS TOZD Obutev Gorenja vas je bila za predsednika izvoljena Valentina Demšar.

Delavski svet delovne organizacije je obravnaval še poročilo o izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka in sprejel predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka, v predlagani vsebini. Odbor za izobraževanje je obravnaval SS o temeljih plana posebne izobraževalne skupnosti za usnjarsko in usnjarsko predelovalno industrijo, SS o temeljih plana posebne izobraževalne skupnosti za blagovni in denarni promet in SS o štipendiranju v občini, delavski svet pa je predloge s sklepom soglasno potrdil.

Nadalje je obravnaval plan delovne organizacije za obdobje od 1981—1985 za leto 1981 in ga predlaga v potrditev na zbere delavcev.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Ali disciplino res lahko uvedemo z disciplinsko komisijo

Delavec v delovnem razmerju nima samo pravic, pač pa tudi obveznosti in s tem tudi odgovornosti do drugih delavcev temeljne organizacije pa tudi do združenega dela v najširšem smislu. Vsako delo nalaga delavcu obveznosti, če te obveznosti krši, mora biti odgovoren.

Pa poglejmo, kako smo ta načela uresničevali v praksi v letu, ki je za nami.

Disciplinski komisiji je bilo podano 111 prijav kršitev delovnih obveznosti (49 hujših, 62 lažjih). V nekaterih primerih je bilo potrebno več postopkov zoper delavca, ki so tekli istočasno, združiti (6), v 4 primerih je bila prijava umaknjena, v enem primeru je uvedba postopka in izrek ukrepa zastaral (delavec je bil dalj časa v bolniškem staležu), v treh primerih pa zadeva še ni bila zaključena.

Struktura kršitev po posameznih temeljnih organizacijah je naslednja:

DSSS: 10 kršitev, TOZD Obutev Žiri: 42 kršitev, TOZD Plastika Žiri: 43 kršitev, TOZD Prodaja Žiri: 5 kršitev, TOZD Obutev Gorenja vas: 0 kršitev.

Najpogostejše kršitve delovnih obveznosti pa so naslednje: — neupravičeni izostanki: 36 primerov,

— predčasna zapustitev delovnega mesta: 23 primerov,

— zamude na delo (3-krat v enem mesecu): 15 primerov,

— vinjenost na delu: 12 primerov,

— neizvrševanje delovnih nalog: 7 primerov.

Kršiteljem delovnih obveznosti je bilo izrečenih 28 opominov, 39 javnih opominov, 5 ukrepov prenehanja delovnega razmerja — pogojno, 6 ukrepov prenehanja delovnega

razmerja, 2 ukrepa denarne kazni, v 54 primerih pa so delavci morali temeljni organizaciji povrniti materialno škodo, ki so jo storili s kršitvijo delovne obveznosti, v 17 primerih pa je bil disciplinski postopek ustavljen.

Iz priložene analize je razvidno, da je procentualno največ kršitev delovnih obveznosti v TOZD Plastika Žiri. Zanimivo je, da primerov kršitev delovnih obveznosti v TOZD Obutev Gorenja vas in dislociranih obratih Col in Rovte ni, procent kršitev delovnih obveznosti je izredno nizek tudi v TOZD Prodaja Žiri.

Disciplinska komisija pri svojem delu ugotavlja, da je prijav kršitev delovnih obveznosti veliko, da pa se nekatere kršitve, predvsem neupravičeni izostanki in vinjenost na delu, še vse preveč rešujejo na tak način, da se delavcu da letni dopust, ki pa ni namenjen reševanju discipline in ni nadomestilo zaslužnega disciplinskega ukrepa.

Na žalost je vinjenost na delu vse prepogosta kršitev delovne obveznosti. Kršitelji so običajno eni in isti delavci. Tudi, če jim je izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja — pogojno, v času, ko naj bi bil ta ukrep odložen, zoper delavca ni prijave. Po drugi strani pa se pojavljajo molodovanja, da s takim delavcem ni mogoče več delati, saj pogosto prihaja na delo v vinjenem stanju. In disciplinska komisija naj bi bila potem tisti čarodej, ki bi po eni prijavi take kršitve, »delavca postavilo na cesto«.

Res ukrep prenehanja delovnega razmerja poseže v socialno varnost delavca, vendar se bomo morali zavedati, da v zdru-

ženem delu ne moremo leta in leta nuditi socialne varnosti delavcu, ki s svojimi kršitvami moti delovni proces in vpliva na izpolnjevanje obveznosti drugih delavcev.

Poleg tega disciplinska komisija tudi ugotavlja, da se predlagatelji postopka vse premalo poglobljajo v vsebino prijav kršitev delovnih obveznosti,

zato se nemalo kdaj zgodi, da komisija ugotovi, da kršitev ni bila storjena, kar pa ima za posledico ustavitev postopka in s tem tudi nepotrebne stroške takega postopka.

Delo disciplinske komisije bo doseglo svoj namen le, če bomo pri izvrševanju svojih dolžnosti dosledni vsi.

Marinka TUŠEK

Inventure boljše

Že meseca oktobra se začnajo priprave na inventuro. Delavski sveti na predlog vodje TOZD, najprej imenujejo inventurne komisije in centralno inventurno komisijo. Mene je že trikrat v zadnjih štirih letih doletelo, da sem bil imenovan za predsednika centralne inventurne komisije.

Ko člani inventurnih komisij prejmejo pismena obvestila o imenovanju, se prične preimenovanje. Večina zahteva preimenovanje (da določimo drugega člana komisije kot je imenoval DS) iz opravičljivih razlogov, drugi imenovanje sploh ne sprejmejo. Sodim, da je to nepravilno. Delavsko samoupravljanje ne daje delavcu samo pravice, nalaga mu tudi dolžnosti. Biti član inventurne komisije, če tako sklene DS, je tudi delavčeva dolžnost.

Da bi letni popisi potekali čim hitreje, pripravljajo skladiščniki, knjigovodstvo in centralna inventurna komisija že ves november in december vse potrebne priprave.

Letos smo se dogovorili, da je komisija za pravilno ovrednotenje materialov že pred inventuro pregledala vse materiale in jim določila pravo vrednost. Nekaterim materialom je vrednost znižala, nekaterim in to le maloštevilnim, ki nimajo uporabne vrednosti več, niti za našo proizvodnjo niti za prodajo, pa je zahtevala odpis in uničenje.

Tudi nekaj drugih novosti je bilo letos prvič v naši DO.

Do sedaj so sestanke z inventurnimi komisijami sklicevali delavci iz finančno-računovodskega sektorja; letos so to opravili vodje TOZD v so-

delovanju s predsednikom centralne inventurne komisije.

Računski center je letos prvič izdelal spisek vseh materialov (razen kuhinje na Colu). Ti spiski so v pomoč inventurnim komisijam. Na spiskih so označeni vsi materiali s šifro in spiskom materiala brez oznake količine. Dejanske količine vpiše računalniški center in ugotovi morebitne razlike.

O ugotovljenih razlikah bo razpravljala pristojna inventurna komisija in skušala ugotoviti, zakaj so razlike nastale. Vse ugotovitve bo inventurna komisija vpisala v inventurni elaborat in poročala na seji DS (februarja).

Šele ko bo inventurna komisija sestavila inventurni elaborat in ga bo DS sprejel in potrdil, bo opravila svojo nalogo. To je le delni opis priprave in poteka letnega popisa materialov.

Če bi hotel opisati vsa opravila, kot so (predhodna dela, sestavo delovnega načrta - rokovnika, sestavo navodil za inventuro, urejanje in pripravo sredstev in njihovih virov za popis, popis sredstev in virov, popisu osnovnih sredstev, popisu drobnega inventarja v uporabi, (popisu osnovnih sredstev, popisu drobnega inventarja v uporabi, popisu nedokončane proizvodnje, popisu zaloga materiala za kuhinjo, točilnico itd.), bi mi vzelo preveč časa in preveč prostora v našem glasilu. Zdi se mi, da tudi bralca ne zanimajo vse podrobnosti. Naša želja je, da smo prikazali nekaj novosti ob letošnjem letnem popisu.

Lojze KOPAČ

Vsi lahko vplivamo na promet

Na domačem trgu je v letu 1980 prodaja rasla počasneje kot prejšnje leto. Kljub temu predvidevamo, da smo začrtani plan prodaje izpolnili. Na drugi strani pa ugotavljamo, da so zaloge prevelike, saj nam je ostalo precej ženske nizke obutve in tudi škornjev. Celotno zalogo smo upoštevali pri pripravi kolekcij in naročilu obutve za leto 1981. Zmanjšana kupna moč nam narekuje, da moramo biti sposobni s čim manjšimi stroški in čim bolj kvalitetno izdelati obutev. Prav dejstvo, da je naša obutev predraga, je pogojevalo slabšo prodajo. Kljub povišanju cen osnovnega materiala za obutev bi se morali vsi skupaj prizadevati, da se cena končnega izdelka ne bi večala. Le tako bi bili konkurenčni in si s tem zagotovili tisto mesto na tržišču, ki bi nam omogočilo dobro prodajo ob čim bolj ustreznih zalogah.

Smučarsko obutev smo lani izdelali pravočasno in jo tudi poslali v prodajalne in kupcem

na debelo pravočasno. Letos so snežne razmere zelo dobre, vendar je po dosedanjih ocenah pri naših trgovcih na zalogi še vedno dovolj pancerjev. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da naročila za prihodnjo sezono ne bodo povečana, kot smo bili navajeni v zadnjih nekaj letih.

Posebno dobro pa smo lani prodali obutev za po smučanju. Prodaja te obutve še raste in tudi za letos še računamo s povečanjem.

Kljub širokemu proizvodnemu programu pa moramo za dopolnitev asortimana še vedno kupiti moško in otroško obutev, copate in gumijasto obutev.

Nabavljena obutev predstavlja okrog 60% vrednostne prodaje v naših prodajalnah.

Dobra prodaja je odvisna od celotnega proizvodnega procesa, to je od osnutka modela do prodajnih mest. S pravilnim pristopom na vseh fazah bomo dosegli uspešne rezultate.

Silva PIVK

Zaloge bolje spremljamo

Pregled stanja zalag repromaterialov po podatkih enajstmesečnega poslovanja, izkazuje 11,3% povečanje v primerjavi z mesecem januarjem. To povečanje je v glavnem posledica pretoka materiala, ki z novimi imeni dobiva tudi nove planske cene.

Te nove cene so, z ozirom na stanje na tržišču, občutno višje in pomenijo torej v skupnem številu tudi večjo finančno vrednost zalag.

Ocenjevati zaloge samo na osnovi poznanega odstotka povišanja, ne oziraje se na izredno problematično stanje na področju preskrbovanja, je zelo ne-realno in enostransko. Določeni dobavitelji, s katerimi ustvarjamo letno skoraj 50% finančne vrednosti v prometu

Jože Bogataj — vodja nabave

blaga, kot npr.: Sava Kranj, IUV Vrhnika itd., so nam narokovali obseg naročil in pogojevali premajhne količine z višjimi cenami določeno finančno participacijo kot predosnovo, da so majhna naročila sploh sprejeli v svojo proizvodnjo. Vsi naši dobavitelji so na nas pritiskali za odstopanje deviznih sredstev, ne glede na to, kaj jim po družbenem dogovoru pripada in v kakšnem % so upravičeni na devizno participacijo.

Zaloge so po posameznih skladiščnih oddelkih po enajstmesečnem poslovanju naslednje: Zaloge so se povečale v naslednjih skladiščih: v skladišču zgornjega usnja za 18,1%; v skladišču spodnjega materiala za 17,5%; v skladišču furnitur za 19,8%; v skladišču pomožnega materiala 19,9%. Zmanjšanje zalag pa smo zabeležili: v skladišču TOZD plastika 9%; v skladišču pisarniškega materiala 2%.

Pregled stanja kaže, da smo zmanjšali zaloge ravno v tistih

skladiščih, ki so prostorsko najbolj urejena. Delavci in potrošniki omenjenih skladišč imajo torej najboljši pregled nad materiali ali veliko več možnosti za zmanjševanje zalag in uporabo tistih materialov, ki so pri določenih modelih ostali na zalogi za druge ustrezne izdelke.

S pridobitvijo novih in primernejših prostorov, tudi za ostala skladišča repromaterialov, bo dana možnost večjega pregleda in to predvsem nad tistimi viški, ki nam ostajajo v skladiščih, ko že zaključimo izdelavo nekega modela.

Čeprav smo v letu 1980 napravili zelo natančen popis neidočih materialov in jih v veliki meri tudi uporabili, je v skladiščih vedno veliko število predvsem manjših količin in vrst materialov, ki bi se s skupnimi napori tehnologov, referentov nabave, predvsem pa z zainteresiranostjo prodaje, dalo vse-kakor koristno uporabiti.

Jože BOGATAJ

Novi Sad

Prodavnica u Novom Sadu je otvorena 1962. godine u samom trgovinskom centru. Bila je jedna od najlepših prodavnica u ono vreme u Novom Sadu. Opremljena dobrim modelima privukla je pažnju potrošača. U samoj mreži zauzimala je dosta visoko mesto po prodaji. Medjutim, zbog rušenja zgrade prodavnica je morala da se seli van centra u jednu sporednu ulicu, gde se i sada nalazi. No, to je bio razlog da je i promet opao. Trebalo je dosta vremena da ponovo privučemo potrošače. Trudili smo se, da modernim stvarima privučemo i mlađe potrošače i donekle smo uspeali. Ali to sve nije bilo dovoljno, bilo je potrebno adaptirati prodavnicu. Pored stare zgrade nameštaj je bio za otpis. Imali smo na primer tri različita pulta zatim različite stolice poslate iz raznih prodavnica itd. Nekoliko godina smo uporno tražili adaptaciju i najzad 1978 smo konačno došli na red. No, kao i što smo očekivali to se odrazilo na prometu. Jedini problem nam je sada skladišni prostor, koji treba pod hitro da se reši. Zatim, nismo zadovoljni zbog toga, jer u Alpini malo posvećujemo pažnju dekoraciji izloga. Kod nas u Novom Sadu svi izlozi su veoma lepo aranžirani. Posebno za praznike bude lepa dekoracija a mi sa našom dekoracijom se zastidimo.

Što se tiče same robe Alpina treba da posveti više pažnje kvalitetu. Još uvek su nam cipele dosta tvrde i grubo izradjene a i boja nije uvek uspevala. Ove godine veliki propust je bio kod Apres ski kod kojih je bilo veoma mnogo reklamacija. Bila bi šteta ako bi iz sezone u sezonu gubili svoje potrošače koje smo godinama pridobijali.

Što se tiče lista Delo Življenje mislim da bi trebalo malo više da saraduju sa prodavnicama. Sve informacije su do sada uglavnom iz proizvodnje. Verovatno da postoje mnogo problema i u prodavnicama.

U našoj prodavnici je zaposleno 5 prodavača i poslovođa: Prodavači su: Vitomir Dobromirov, Andjelka Dudvarski, Katica Djordjević, Mira Bakić, Dragan Djordjević i poslovođa Marija Nedeljkov.

Svim radnicima Alpine želimo srećnu i uspešnu novu godinu.

Kako ustvarjamo

Zakaj kakovost materialov ugotavljamo šele v proizvodnji

Lahko trdim, da je bilo leto, ki je za nami, dokaj uspešno. Mislim, da smo se v danih pogojih stabilizacije v proizvodnih oddelkih obnašali najbolj stabilizacijsko in se prilagajali razmeram, ki so nastajale.

Največji uspeh oddelka je prav gotovo, da smo kljub težavam pri kvaliteti in dobavi materialov le uspeli, da bodo vsi oddelki in obrati, za katere mi sekamo in pripravljamo sestavne dele, izpolnili planske naloge. Prav v letu, ki je za nami, smo začeli sekati še za nov obrat šivalnice v Rovtah. Tako je zahteva po količini prav iz meseca v mesec večja, delavcev pa je vedno manj. Ta problem

smo z velikim razumevanjem delavcev reševali s podaljšanim delovnim časom in z uvedbo triizmenskega — nočnega dela, zaradi pomanjkanja mostnih sekalnih strojev. Tako smo lahko reševali ozka grla pri sekanju umetnih materialov na teh strojih.

Izpostavil bi še posebno dve veliki težavi, ki pa mislim, da sta bolj krivda in odgovornost posameznih služb, ki nam pripravljajo proizvodnjo, kot pa posledica razmer na tržišču.

Že drugo leto smo doživeli, da smo dobili v plan proizvodnje sekanje poliamidnih materialov za apreski obutev. Pričeli smo sekati sestavne dele za

notranje čevlje, a poliamidne tkanine ni bilo. Lani smo morali te sestavne dele skompletirati z drugim artiklom, ker tega materiala sploh ni bilo v ustrezni kvaliteti. Vendar nas to očitno ni dovolj izučilo. V preteklem letu smo imeli v oddelku več tednov nasekane posamezne plane, ker tega materiala (poliamida) spet ni bilo. Živeti in čakati v proizvodnji od obljub, mislim, da ni sprejemljivo in komentar sploh ni potreben.

Mislim, da bi v prihodnje, predno bi vpeljali posamezni program in sprejeli naročilo in organizirali proizvodnjo, morali rešiti ta problem in seveda tudi problem kakovosti.

Drugo težko vprašanje je kakovost posameznih materialov. Postala je že skoraj praksa, da se prične ugotavljati ne-

ustreznost posameznih materialov v oddelku pri delavcih, ki že delajo. V končni fazi pa ostane le še pravilo: »Boljšega ni možno dobiti, skušajte to koristno uporabiti. Tako odpade vsa odgovornost in napake na proizvodne oddelke, v končnem procesu pa je to nekakovostna obutev. To pa pogojuje slabši uspeh TOZD in kaže v slabi luči predvsem neposredno proizvodnjo.

Pred nami je novo poslovno leto. Leto, ki bo zahtevalo še več doslednosti in gospodarnega obnašanja v luči družbeno-ekonomskih gibanj, zato vsi pričakujemo, da bomo dali še večji poudarek in pozornost proizvodnji in kvaliteti ter varčevanju in zmanjševanju stroškov.

Lojze POLJANŠEK

Pređen končamo eno, začnemo z drugim delom

V letu 1980 je bilo v lahki montaži izdelanih 615000 parov raznih vrst ženske obutve in apreski približno 95000 parov. V letu 1979 pa smo izdelali 624840 parov in 65000 parov apreski obutev.

Vsi roki, ki so bili določeni za izdelavo posameznih artiklov, so bili izpolnjeni, kljub raznim oviram, ki so se pojavljale med letom.

Upam trditi, da bi bili rezultati oddelka že precej boljši, ko bi se vsaj del pomanjkljivosti, ki nas ovirajo, pravočasno odpravljale.

Naštel bi še nekaj glavnih strani, ki nam povzročajo težave, katere je možno zmanjšati z boljšim gospodarjenjem. Zelo majhne količine posameznih artiklov, zaradi katerih so stalne menjave na trakovih, tako, da se delavci ne morejo niti vpeljati, že morajo drugam.

Artikle, katerih je večja količina, pa moramo zaradi raznih vzrokov večkrat prenehati izdelovati, in vmes delati druge artikle, ki se bistveno razlikujejo. Tako imamo nazadnje veliko artiklov v delu, pa nobenega dokončnega.

To menjanje je potrebno, če hočemo, da sploh delamo, sicer bi šli vsi skupaj domov. Vzroki so v glavnem pomanjkanje ali slaba izdelava raznih sestav-

nih delov. Veliko težav smo imeli tudi zaradi pomanjkanja delavcev. Morali smo večkrat zmanjšati obseg proizvodnje pri artiklih, ki zahtevajo večje število ljudi na traku ali v finižu.

Ostali so neizkoriščeni dopusti (okrog 200 dni), in slaba volja delavcev, ker ne morejo dobiti dopusta, kadar ga želijo. Marsikdo je šel v bolnišnico, ker ni dobil dopusta. Izpadi med delovnim časom so bili prepogosti. Razni sestanki, pregledi, seje, seminarji, godbene in pevske vaje, pogrebi itd. Vsakega delavca je bilo potrebno nadomestiti z drugimi, ki pa ni bil zmeraj več tistega dela.

Posledica tega so seveda manj parov in slabša kvaliteta. Druge težave pa so bile še: nediscipliniranost posameznikov, slab material, nekvalitetno delo drugih oddelkov, slaba priprava dela, pokvarjeni in iztrošeni stroji, nezainteresiranost ostalih služb za probleme proizvodnje.

Vse to je botrovalo precejšnji količini škarta in premanjnih proizvodnji. S tem tudi premanjnih OD.

Mislim, da bi se morali vsi člani kolektiva, tudi če so v režiji, zavedati, da je proizvodnja tista, ki ustvarja, da tudi v režiji delajo zaradi proizvodnje.

Vinko PODOBNIK

Lepljenje, lepljenje ...

Marsikdaj ne naredimo tistega, kar smo se prej dogovorili

Kako ustvarjamo

Prikrojevalnica letos stabilizacijsko

Kot ste opazili smo serijo prispevkov o predstavitev posameznih oddelkov tako v DSSS, sedaj pa v proizvodnji že kar lepo začeli. Tokrat je na vrsti prikrojevalnica in njeni delavci. Prepustimo jim besedo.

Prva faza v delovnem procesu v prikrojevalnici je prav gotovo skladišče materiala, priročno skladišče, kot ga imenujejo. Tu delata Lojze Seljak in Janez Bekš. Lojze Seljak pripravlja za proizvodnjo v prikrojevalnici lažji material, Janez Bekš pa za izdelavo težje obutve. Pa poglejmo, kaj sta nam povedala:

Lojze Seljak:

Midva pripravljava material za dnevno proizvodnjo in sicer po zahtevnicah, ki prihajajo iz planskega oddelka. Treba je dvigniti materiale iz skladišč in pripraviti za redno proizvodnjo. Ugotavljamo in to dlje časa, da je skladišče premajhno, da je premalo prostora. Prav zato je še težje, če je v proizvodnji več planov, ker prihaja do zmešnjave.

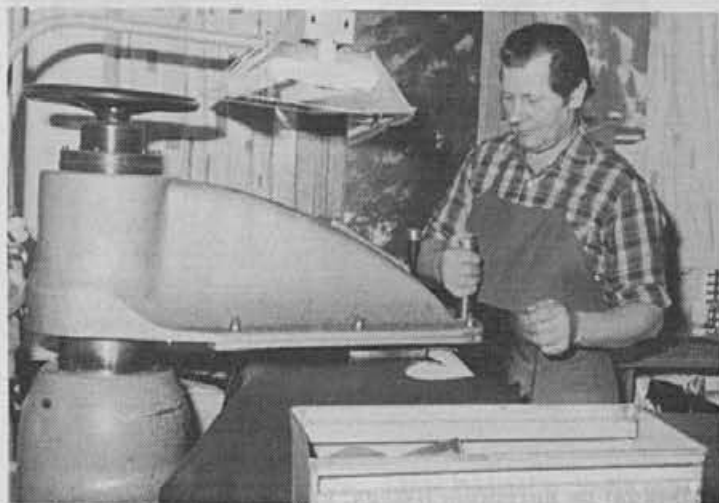
Janez Bekš:

Problem v našem priročnem skladišču nastaja zaradi tega, ker imamo v proizvodnji hkrati

več artiklov, mnogokrat se zgodi da tudi ni ustreznega materiala, da je slabe kvalitete, včasih se zgodi, da je normativ neustrezen in vse to potegne za seboj množico problemov. S samo prikrojevalnico je sodelovanje sicer zelo v redu in v tem pogledu nimava nobenih pripomb.

Jože Gantar — sekalec gornjega usnja:

Na tem delu delam že preko 20 let. Z delom samim sem kar zadovoljen, je pa seveda združeno z nekaterimi težavami. Med drugim gre za stoječe delo, ki s časoma prav gotovo tudi vpliva na zdravje. Sicer pa je razporejanje dela kar dobro, pošteno in pravilno. Delo tudi ni enolično, je kar precej zmešano, tudi osebni dohodki s premijami vred so kar v redu, je pa delo sicer dokaj zahtevno treba je paziti, da nasekani deli gredo skupaj, zlasti po zunanji strukturi.

Cveto Trček — prikrojevalnica

Preden sem prišel v prikrojevalnico, kjer delam že 10 let, sem 13 let delal na traku v montaži.

Vem torej, kakšne so zahteve delavcev v montaži, da lahko naredijo kvaliteten čevelj. Na tem delu, kjer sedaj delam, sem kar zadovoljen, vendar bi kazalo nekatere stvari izboljšati. Zlasti se mi zdi, da je premalo upoštevano, da moramo pri tem delu natančno in kvalitetno skompletirati vse dele za zgornje dele, tako da gredo skupaj. Treba je tudi paziti na to, kako se material vleče. In še na več stvari, ki jih mora poznati vsak prikrojevalec in jih lahko spozna le z nekaj leti prakse.

Marija Bogataj:

Menim, da se kvalifikacija premalo upošteva. To velja tudi za delovna leta. Trdim, da je tudi prevelika razlika med grupami.

Norma je pri tem delu, kot tudi drugje dovolj ostra. Letos lahko trdim, da smo imeli po-

gosto grd, neustrezen material, kar je sigurno vplivalo na kvaliteto seveda pa tudi na količino in na doseg norme.

Mislím, da bi delavci tudi morali imeti na razmere v oddelku večji vpliv. Sestanki naj bi bili večkrat in to v oddelku, da bi se lahko pogovorili o naših lastnih problemih. Skupni sestanki v vsem tozdu v hali oziroma za vse delavce Alpine so neprimerni, ker ni prave diskusije.

Lidija Brence:

Delam pri sekanju korita. Norma kar v redu dosegam, vendar je treba za to kar v redu delati. V tovarni sem do sedaj 9 let, z osebnimi dohodki sem zadovoljna, zaslužim tam okrog 700 do 800 starih tisočakov. Delam pa mnogo različnih stvari, čeprav izgleda delo na videz enolično. Toda artikli se neprestano menjajo in ni mi dolgčas.

Jurca Betka:

Norma na tem delu mi sicer ne dela težav. Če pa ocenju-

Kako ustvarjamo

jemo delo za nazaj v leto 1980, pa lahko rečem, da je slabših rezultatov pogosto bil kriv slab in neustrezen material. Vendar sem kljub temu z delom zadovoljna in rajši delam tukaj, kakor v šivalnici. Res pa je, da smo mlajše delavke bolj izpostavljene raznim menjavam, kot nekatere starejše delavke.

Ivanka Bogataj:

Z delom sem zadovoljna, sicer zaslužek ni posebno dober, vendar, če ne bi bilo druge možnosti, bi delala na tem mestu ves čas. Ocenjujem, da je delo kar dobro organizirano. Tudi mnogo dela je pravočasno pripravljeno in vsaka svoje vzame, kljub temu, da nimamo tekočega traku. Upam vsaj, da v prihodnje dela ne bo manjkalo.

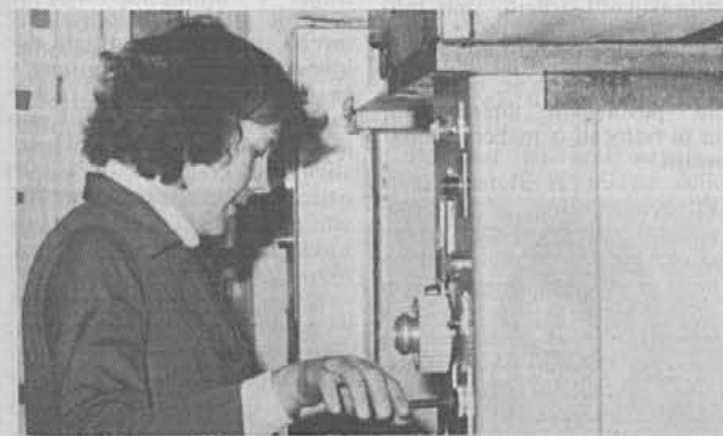
Hilda Prosen:

28 let že delam na tanjšanju. Pred tem sem nekaj časa delala na pripravi dela. Ena izmed večjih težav pri tem delu je brušenje. Zato je treba biti primereno usposobljen, ker je od tega odvisno, kako sploh lahko tanjšaš. Norma mi zaenkrat še ne dela težav, vprašanje pa je kako bo naprej. Sodelavke se dobro razumemo, tudi delo si razdelimo. Posebno je to treba takrat, kadar je v izdelavi artikel, ki več prinaša, tedaj si delavke delo razdelimo, da je za vse prav.

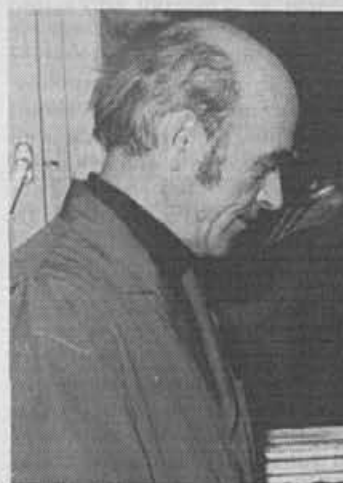
Vinko Kunc:

Na kontroli delam že 10 let. Pred tem sem 8 delal na sekanju.

Kaj je pri tem delu, ki ga sedaj opravljam, najbolj važno.

Treba je ugotavljati, če so deli pravilno nasekani, da se pravilno vlečejo. Zato je treba imeti kar precej prakse, da sekalec upošteva vse dejavnike, ki lahko uplivajo na ustrezen izkoristek materiala, na ustrezno kvaliteto, na pravilen vlek in predvsem, da deli, ki so po strukturi podobni, res gredo skupaj. Zato je razumljivo, da so včasih v prikrojevalnico pošiljali najboljše delavce. Danes to mogoče ni več potrebno, vendar je še vedno, vsaj pri naravnih materialih, nujno, da se delavec

vpeljuje dalj časa, da svoje delo res popolnoma obvlada. Če pa pogledam osebne dohodke na tem delu, pa sodim, da bi pri samem sekanju mogoče zaslužil več, pa še delo mogoče ne bi bilo toliko odgovorno. Tudi v odnosu do nekaterih mojstrov je to delo neustrezno ocenjeno.

Ob koncu smo se pogovarjali še z vodjom oddelka Lojzetom Poljanškom. Povprašali smo ga predvsem za tiste stvari,

na katere so delavci opozorili. Če so norme nerealne po mnenju delavcev, to običajno sporočijo meni. O tem se dogovarjamo z normircem in če se da stvari urediti, jih tudi uredim. Res pa je, da so mnogokrat majhne serije in preden se postopek konča, je že artikel v šivalnici. Tako se niti ne izplača popravljati norme. Mislim pa, da ne bi bilo pravilno in primerno da bi avtomatično izdajali minute ali ure.

Včasih je problematičen tudi normativ. Tudi to poskušamo razreševati z odgovornimi ljudmi.

Pogosto se dogaja da je kvaliteta kož preslaba. Tudi to seveda vpliva, kot so že sodelavci povedali, na kvaliteto samih odsekanih delov kakor tudi na samo storilnost. Nekateri opozarjajo na to, da bi bilo potrebno nekaj več dodati na delovnih opravilih, kjer parajo posamezne dele za gornje dele. To smo že in bomo poskušali še urejevati.

Med problemi, ki so jih že našli moji sodelavci, pa bi veljalo omeniti še nekaj kadrovskih vprašanj. Mladih ljudi, predvsem kvalificiranih ni več. Kako bomo reševali v prihodnjih letih to vprašanje, seveda ni samo problem nas v prikrojevalnici, to je problem v tovarni sami. Na vsak način pa bo potrebno v prikrojevalnicah dobiti več delavcev, če drugače ne, z obrati, ki jih bomo zidali izven našega kraja. To vse delamo v Rovtjah, na Colu in mogoče tudi drugje. Take so pač razmere. Kvalificiranega delavca namreč dobimo šele po dveh do treh letih in še nekaj-letnem usposabljanju, potem je šele primeren za pravega kakovostnega sekaleca gornjih delov.

Tekste priredil: Nejk Podobnik
S fotografijami opremila:
Brigita Grošelj

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo **DOBRE IN SLABE STRANI NAŠEGA DELA LANI**. V razgovoru so sodelovali: Valentin Novak, predsednik DS TOZD Obutev, Anton Kolenc, predsednik DS DSSS, Mirko Mravlje, dosedanji predsednik DS TOZD Plastika, Stanko Knežević, predsednik DS TOZD Prodaja in Gregor Pustovrh, dosedanji predsednik DS TOZD Obutev Gorenja vas. Razgovor je vodil Neško Podobnik, zapiske je za tisk priredila Anuška Kavčič, s fotografijami pa opremila Brigita Grošelj.

1. Če ocenjujete dobre strani našega dela, katere so te v vašem delu, gospodarjenju in odnosih, tako v temeljni organizaciji (DSSS) oz. v delovni organizaciji.

2. Katere pa so slabe strani? Kaj predlagate, kako jih izboljšati?

Valentin NOVAK:

Glede na poslovni rezultat, lahko rečemo, da poslovanje v lanskem letu ni bilo slabo in tudi do kakšnih prekinitev dela, za katere smo lahko slišali v drugih organizacijah, ni prišlo. Delo je bilo dokaj dobro organizirano, tudi prodaja je v zadnjih mesecih dobro stekla, predvsem pa je dobro to, da smo veliko izvozili. Seveda pa moramo vedeti, da dobri rezultati, ki smo jih zabeležili, niso posledica samo našega dobrega dela, temveč so tu tudi objektivni vzroki. Tudi v nesreči, ki nas je prizadela sredi septembra, smo se hitro znašli in s skupnimi močmi odpravili posledice v najkrajšem možnem času, hkrati pa smo se tudi samoupravno dogovorili, da bomo prispevali 1 dan zaslužka za odpravo posledic požara. Tu se je res pokazala visoka zavest delavcev. V proizvodnji smo še premalo naredili, da bi izboljšali organizacijo dela. Tu kakšnih vidnih premikov ni bilo. Tudi tehnologije nismo dovolj izboljšali in prav tu bo potrebno v naslednjih letih še več prizadevanja vseh, ki so za to odgovorni.

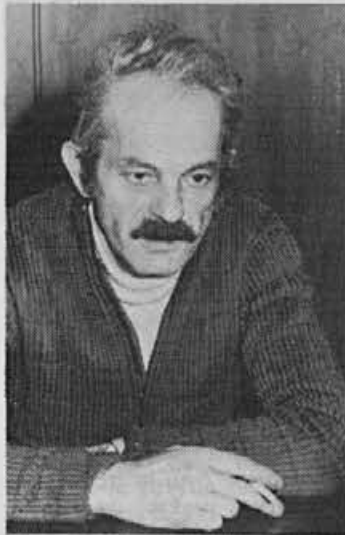
Omenil bi še to, da smo lani porabili precej starega materiala in tako zmanjšali zaloge, in to akcijo štejem kot zelo dobro in koristno.

Na delavskem svetu smo sprejeli precej sklepov, vendar še vedno jih nismo uspeli uresničiti tako kot smo jih zastavili.

Skratka nismo se držali tistega, kar smo sklenili. Če pogledamo na primer samo sklepe o izboljšanju kakovosti, ki pri nas še vedno ni taka kot bi morala biti, teh sklepov še vedno nismo izvedli tako kot smo se dogovorili.

Anton KOLENC:

Sem predsednik delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb in delam v skladišču.

S proizvodnjo nimam direktnih stikov, vsi pa lahko rečemo, da smo letos dobro poslovali, tudi škarta je letos manj kot ga je bilo prej, zato menim, da smo na področju tehnologije že napredovali. Menim, da je v DSSS velik uspeh, da smo že veliko naredili na področju računalništva, torej precej stvari že obravnavamo z računalnikom, čeprav je v začetku bilo vedno precej nezadovoljstva, ker je tudi več dela. Vendar ko stvar steče, je stvar zelo koristna. Vendar menim, da se zaradi računalniške obdelave režija ne bi bistveno zmanjšala, vendar to tudi ni tako pomembno, bolj važno je to, da se stvari sproti spremljajo in lažje se najdejo napake.

Glede delavskega sveta pa bi omenil, da delegati sklepe le potrjujemo, pripravljajo pa jih naše strokovne službe in dosti se ne da vplivati. Veliko je tudi takih stvari, ki pridejo od zunaj in jih moramo sprejeti, drugače nas v to prisili zakon ali kak drug predpis.

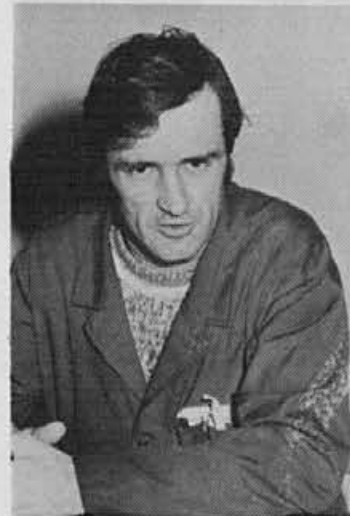
Seveda pa moramo imeti v naše strokovne službe tudi zupanje, kajti predlagajo v sprejem tudi take sklepe, ki bi veliko pripomogli k izboljšanju poslovanja, če bi jih dosledno upoštevali.

V dobro štejem tudi to, da so naša skladišča prostorsko v redu, da lahko stvari urejemo pregledno. V tem so se v letošnjem letu delovni pogoji za nas zelo izboljšali.

Mirko MROVLJE:

Glede delovanja naših delavskih svetov se povsem strinjam s tovarišem Kolencem; res je, da imamo delegati največkrat pripravljene predloge s strani strokovnih služb, ki jih moramo obravnavati, spreminjati pa jih niti ne smemo ali moremo. Menim, da predlogi, ki so posredovani delavskemu svetu, strokovno še vedno niso na dovolj visoki ravni, kljub temu, da smo že zahtevali, da se postavljajo predlogi z več možnostmi.

Tega še nismo dosegli in tudi ne bomo kmalu. Večkrat smo bili delegati pod nekakšnim pritiskom, da smo izglasovali določene predloge, ki se nam niso zdeli najbolj umestni, vendar ker nismo imeli pripravljenih drugih, smo morali izglasovati predlagane. Res je, da takšnih primerov ni veliko, kar pa jih je, bi morali biti postavljeni alternativno; da bi odločali o različnih možnostih.

Hkrati pa moramo povedati tudi to, kar velja predvsem za našo TOZD, da so ljudje razmeroma dobro obveščeni in kdor se zanima, lahko ve kaj se dogaja v temeljni organizaciji, oziroma v delovni organizaciji. Dokaj redno se sestajajo samoupravne delovne skupine, ki pregledajo gradivo, ki ga tudi dobimo dovolj in kdor je zainteresiran, je lahko tudi obveščen.

Če gledam delovno organizacijo kot celoto, vidim kvaliteten premik edino v tem, da smo porabili nekaj več materiala iz zalog in da je finančni rezultat dober, kar pa bomo lahko še točneje ugotovili šele ob zaključnem računu.

Bistvenih premikov, razen tega, da se je o njih govorilo, pa pri nas še nismo storili in je ostalo le pri besedah, kljub

zapisanim stabilizacijskim ukrepom in podobno. Poudarjam, da nisem nezadovoljen, vendar menim, da tistega kar se obljublja in smo se dogovarjali, nismo v celoti izpolnili. Bolje bi bilo, da ne bi toliko govorili in obljubljali, če nismo sposobni tega tudi izpeljati in uresničiti.

Stanko KNEŽEVIČ:

Letošnje leto je bilo res zelo nestabilno in težko, tako za celotno delovno organizacijo, kot tudi za nas v TOZD Prodaja. Kljub temu pa smo finančno dobro zaključili to leto.

Če ocenjujem poslovanje v TOZD Prodaja, lahko štejem za zelo pozitivno predvsem to, da smo vse leto težili za tem, da bi z raznimi investicijami razširili našo maloprodajno mrežo, oziroma izboljšali delovne pogoje in tudi promet v obstoječih prodajalnah. Kljub zaostrenim pogojem, smo uspeli dobiti tudi nekaj investicijskih kreditov in odprli oziroma obnovili kar lepo število prodajaln: v Kranju, Banja Luki, Zagrebu, Novem Mestu, Novi Gorici...

Kakor je potrebno vlagati v modernizacijo proizvodnje, tako je potrebno vlagati tudi v maloprodajno mrežo, kajti le tako bomo dosegli še večji dohodek.

V letu 1980 smo zgradili tudi novo skladiščno halo, kar lahko štejem za veliko pridobitev, dobro pa smo tudi izvažali in prav to je verjetno vplivalo na dober poslovni rezultat.

Omenil pa bi še to, da imamo delavci v maloprodajni mreži, premalo stikov z vodji rajonov, ki so postavljeni tudi za to, da preko njih urejemo stvari, ki jih ne moremo sami. Tako pa se zgodi, da vodje rajona ni v prodajalno niti enkrat letno. Ocenjujem, da je dobro, da smo uvedli vodje rajonov, vendar pa menim, da bi moral le-ta vsaj enkrat ali dvakrat letno priti v vsako prodajalno.

Na področju samouprave se strinjam s predgovorniki, da je še vedno preveč takšnih stvari, ki jih moramo sprejeti pod nekakšnim pritiskom, sprejemamo stvari, za katere smo nekako vezani z zakonom. Delavec še vedno ne more sam razpolagati z dohodkom, ki mu ostane, stvari so največkrat postavljene tako, da jih ne moremo, oziroma ne smemo spreminjati in veliko sklepov izglasujemo zgolj zaradi formalnosti.

Omenil bi še eno stvar, ki še vedno ni ustrezno rešena za

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

nas v maloprodajni mreži, to je dodeljevanje stanovanjskih kreditov. Premalo je sredstev, ki so namenjena za reševanje te problematike, kajti neresenih stanovanjskih problemov je v naši temeljni organizaciji vedno precej. Morali bi najti nek način, da bi za to zagotovili več sredstev, kajti to je pomembno življenjsko vprašanje, ki bi ga morali reševati.

Drugi večjih pripomb pa nimam; le to, kot sem že omenil, da bi vodje rajonov večkrat prišli v prodajalno. Glede povezave pa bi omenil še to, da bi morali še bolj skrbeti za to, da bi gradivo in razne materiale prevajali, ker nam je dostikrat nerazumljivo, če ni prevedeno; prav to pa otežuje delegatom v samoupravnih organih, da bi bolje odločali.

Če govorimo o slabih stvarih, bi opozoril še na kvaliteto, ki je v Alpini še vedno velik problem. Prav gotovo za

vse niso krivi delavci v proizvodnji, največkrat opazimo, da je to slab material. Tudi lepljenje je še vedno zelo slabo in dostikrat se nam zgodi, da nam kupci vračajo obutev zaradi te napake.

Še bolj bi morali vsi skupaj skrbeti, da napravimo kvaliteto in ne na to, da napravimo čimveč. Danes je tržišče postalo izredno zahtevno, izbire je dovolj in če kupec ugotovi, da obutev ni kvaliteta, ga bomo za vedno izgubili.

Glede kolekcije bi pripomnil edino to, da bi morali imeti nekaj več sodobnih artiklov, pri nas je največ povpraševanja prav po tem.

Gregor PUSTOVRH:

Za predsednika DS TOZD Obutev Gorenja vas sem bil

4 leta, vse od začetka, ko je Gorenja vas postala temeljna organizacija združenega dela. S tem smo dobili večjo samostojnost, obenem pa tudi večje odgovornosti. Sprva je bilo delo v samoupravnih organih malo težje, ko smo se privadili, pa je delo lepo steklo.

Sodelovanje med tozdi in skupnimi službami menim, da je dobro, čeprav včasih nastajajo težave, katere so pogojene z zunanjimi dejavniki, na katere moremo zelo malo vplivati. Mi stoodstotno delamo za TOZD Obutev Žiri, ki nam tudi dobavlja ves material za izdelavo zgornjih delov. Čeprav je DO Alpina organizirana v štirih temeljnih organizacijah, bi morali vsi delati za najboljše skupne cilje delovne organizacije, nesmiselno bi bilo, da bi na račun boljšega gospodarjenja posameznega tozda trpela delovna organizacija.

Pogrešal pa sem nekatere stvari, katere se mi ne zdijo najboljše urejene, to je pri delitvi OD po tozdih. Mislim, da bi pravilnik o nagrajevanju morali sprejemati na tak način, da bi bil za vse TOZD enak, ne pa, da imamo za ista dela različno plačilo (mojster v TOZD Plastika ali v TOZD Obutev).

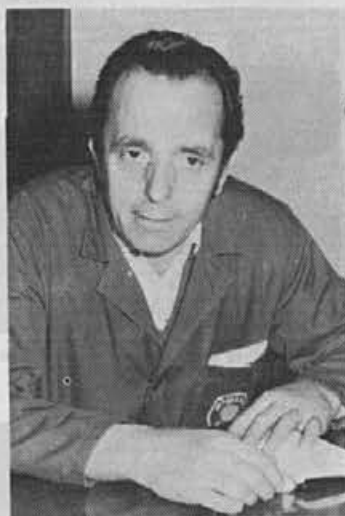
Menim, da bi bilo treba take razlike v najkrajšem času odpraviti. Prepričan sem, da so omenjene stvari v našem delu le spodrslej in da bomo v bodoče pri takih stvareh bolj pozorni. Včasih beremo v časopisih, da matična podjetja izkoriščajo dislocirane obrate ali temeljne organizacije. Tega v našem primeru ne moremo reči, saj smo z delom in drugimi dobrinami udeleženi na enaki ravni kot v matičnih temeljnih organizacijah, tako da ne more priti do kompleksa manjvrednosti.

Če na koncu povzamemo, pridemo do zaključka, da bi več odločitev moral doprinesti delavski svet delovne organizacije, saj je več kot polovica takih odločitev, ki bi se morale urejati na ravni delovne organizacije.

Valentin NOVAK:

Omenil bi še, da za dobre strani našega dela v letu 1980 lahko štejemo tudi to, da smo pričeli z gradnjo proizvodne hale na Colu; to bo ugodno tako za našo delovno organizacijo, kot tudi za delavce na Colu in krajevno skupnost Col. Hkrati pa smo pričeli tudi s pripravami na gradnjo v Rovtah, kjer bomo tudi pridobili tako

pomembne in potrebne kapacitete za izdelavo zgornjih delov.

Taka prizadevanja so vsekakor nujna za dobro poslovanje naše delovne organizacije v naslednjih letih.

Problem pa je, ker še nimamo dovolj izpopolnjene tehnologije in premalo preizkusimo, ali je izdelek dober ali ne. Zato se nam to tudi maščuje v kasnejših reklamacijah. Še bolj pozorni pa bomo morali biti pri nabavi materiala. To je naloga prevzemalcev, ki so dolžni, da nabavijo primeren material. Problem je tudi v tem, ker nimamo sušilnice; strokovnjaki pravijo, da dokler ne bomo imeli ustrezne sušilnice, tudi čevlji ne bodo kvalitetni. Premalo je tudi povezave med preizkusno proizvodnjo in serijsko proizvodnjo. Tudi povezava med nabavo, tehnično pripravo in proizvodnjo je še prešlaba in od tu izvirajo glavni problemi, ki jih imamo z materialom. V prihodnjem letu menim, da bi morali najprej izboljšati to povezavo, organizacijo skladišč, da bi bili materiali pri roki, na področju samouprave oz. delavskega sveta pa menim, da bi morali sklepe, ki jih sprejmemo, tudi dosledno izvrševati.

Mirko MROVLJE:

Seveda je važna zavest delavcev. Toda le-te ne bo, posebno ne kot bi bilo potrebno, če vodilni in vodstveni delavci ne bodo v tem dajali vzgleda ostalim. V praksi dostikrat obravnavamo delavce, ki zamujajo po nekaj minut, zanemarjamo pa napake tistih, ki te delavce vodijo. Ob tem pa le-ti pogosto delajo še mnogo večje napake. Sigurno ne bi smela veljati dvojna merila pri obravnavanju odnosa do dela. Na vsak način problema zavesti ne moremo rešiti z enim samim sestankom, temveč z delom, zgledi in odnosi.

Anton KOLENC:

Vsi vemo, kakšen je položaj pri nabavi materialov. Naša slabost je tudi v tem, ker premalo raziščemo tržišče, ali je proizvajalec sposoben izdelati takšen material in v takšnih količinah kot ga zahtevamo po predloženem vzorcu. Predvsem so količine velikokrat vprašljive. Vse skupaj je malo preveč prepuščeno samo prevzemalcem. Mislimi bomo morali tudi na to, da bomo delali tisto, za kar smo usposobljeni, pri tem pa še več pozornosti posvetiti kvaliteti in ne količini. Pogoji, da bomo to dosegli pa je prav gotovo v specializaciji proizvodnje in opustiti manjše serije. To pa prav gotovo ni majhen problem in enostavna odločitev.

Mirko MROVLJE:

Večina teh problemov pa prav gotovo izvira tudi iz neustreznega sistema nagrajevanja, ki ga še do danes nismo uspeli izboljšati. Obvezno bo potrebno kvaliteto dela vnesti v sistem nagrajevanja, gibljivi del osebnega dohodka ustrezno povečati in vezati na končni proizvod vseh, ki so zajeti v tej verigi.

Tudi plana se bomo morali držati in delati tako, kot smo to začrtali.

Zaključek:

Lani smo ves čas govorili in pisali o kvaliteti. Letos o tem danes pišemo prvič. Da bi ne bilo drugič in tretjič . . . , je odvisno od nas . . .

Pa spet priprave dela; v širšem in ožjem smislu — tudi to je kakovost.

Pa sklepi, sklepi . . . Ko jih pripravljamo, ko o njih razpravljamo, ko sklepamo, izvajamo. Povsod bi kaj lahko več naredili. NAREDIMO, SPOŠTOVANI BRALEC, PRVI KORAK ŽE V PRVIH MESECIH.

Še ena pomembna spodbuda je . . . Ustrezno nagrajevanje. Ne bojmo se odločnejših potez!

Važno je da vemo

● Važno je da vemo ●

Važno je da vemo

kadrovške novice

Irma Dolenc referent
za delovna razmerja

Delovno razmerje so v mesecu decembru nastopili trije delavci, z delom pa je prenehalo šest delavcev.

Delovno razmerje v TOZD Prodaja Žiri, prodajalna Maribor je nastopila Jolanda Kokot, v TOZD Obutev Žiri sta nastopila delo Branko Gligorevič in Mihael Poljanšek.

Z delovnim razmerjem v TOZD Prodaja Žiri, prodajalna Niš je prenehala Hranislav Grozdanovič, v prodajalni Ljubljana IV. pa Mari Pestotnik. V TOZD Obutev Žiri je prenehalo delovno razmerje Ljudmili Gregorač in Viktorju Grofu, v TOZD Plastika Žiri pa Miranu Borku, umrl pa je član naše-ga Kolektiva Jakob Podobnik.

Direktor je spregovoril delavcem, ki so desetletja gradili to kar sedaj imamo.

Kako je sedaj, sprašujejo nekdanje sodelavce.

Upokojenci so si z zanimanjem ogledali proizvodnjo.

Janko Žakelj in Anton Šantej na razgovoru pri direktorju ob odhodu v pokoj.

Ekonomski izrazi

MARKETING

V najširšem pomenu skupek vseh komercialnih aktivnosti, s katerimi si nekdo prizadeva obstoječe in nove proizvode plasirati na tržišče.

OSEBNI DOHODEK

Delež delavca v združenem delu na sredstvih, ki se v temeljni organizaciji združenega dela izdvajajo iz dohodka za delitev po delu in prispevku vsakega delavca k rezultatom dela TOZD in cele organizacije združenega dela, vključno njegov prispevek z minulim delom.

OBRATNA SREDSTVA

Tisti del poslovnih sredstev, ki se v toku enega leta ali v krajših obdobjih popolnoma transformira skozi stopnje krožnega gibanja: denar-blago-proizvodnja-blagod-denar. Vrednost teh sredstev se v toku enega proizvodnega obdobja potroši oz. prenese v nove proizvode, ki so izdelani v tem obdobju, vendar se s prodajo teh proizvodov njihova vrednost vrača.

Ker v procesu neprekinjenopotekajo vse tri stopnje, ki se med seboj prepletajo, obratna sredstva niso nikoli le v eni obliki, nasprotno, hkrati so delno v obliki surovin, pomožnih in pogonskih materialov, delno v polproizvodih (nedovršeni proizvodnji), delno v končnih, a še neprodanih proizvodih, delno v terjatvah za poslano, vendar še neplačano blago, delno v gotovini in na žiro računih.

Dozročili so še

Mileni Repovič in Anici Luznar ob vstopu na novo življensko pot iskreno čestitamo in želimo čimboljšega razumevanja v zakonu.

OB ODHODU V POKOJ

želimo dolgoletnim sodelavcem Antonu Šanteju, Janku Žaklju in Ljudmili Gregorač še veliko zdravja, sreče in zadovoljstva ter da bi ohranili lep spomin na delovna leta v Alpini

Na seznamu je tudi nekaj takih, ki jih ne srečujemo vsak dan, ne vsake praznike in tudi ne vsako leto. Nekaj je takih, za katere kar vem: Treba bo paziti, da jih dobim za Novo leto, za 29. november, za Dan mrtvih in podobnih praznikov. Ali pa morda med dopustom...

Eden izmed teh je doktor Franko Kesič.

Pri Tinčku na Dobračevi, kjer je sedaj dr. Kesič na obisku, so bili tako prijazni, da so spraznili kuhinjo in razgovor je mirno stekel, kot da bi bili nekje na njegovem.

»Pred drugo svetovno vojno v letih 1939 in 1940 sem študiral v Zagrebu. »Prišla je vojna,« pripoveduje, »in leta 1942 sem se že vključil v narodnoosvobodilno borbo. Začel sem v Škofje-loški četi, potem pa v Poljanski in Bohinjski četi in od tedaj mi je ostal v spominu nek dogodek, kjer bi kmalu izgubil življenje. Bilo je v Bohinjski Bistrici in pri napadu na vlak sem spoznal kaj je čas predvsem pa kaj je relativnost časa. Razumljivo je, da je napetost storila svoje. Sekunde so se vleklye, minute še bolj in reagiral sem prežgodaj in kmalu bi to bilo usodno. Kljub temu sem se izmazal.«

No kasneje je bil pri ustanovitvi Prešernove brigade in v času velike hajke v Žirovskem vrhu je bil slučajno izven obroča. Pozneje je postal sanitetni oficir, saj je bil študent medicine pred vojno v Zagrebu, hkrati pa je bil tudi obveščevalni oficir. Leta 1943 se je preselil v Vojkovo brigado v Šebrelje. V Vojkovi je bil operativni oficir. Kasneje je bil operativni oficir še v Gradnikovi brigadi, za katero smatra, da je bila izredno izvežbana enota, v kateri so bili prekaljeni borci, ki so vedeli kaj je borba in so se znašli v vsakem položaju.

Spominjam se napada na Črni vrh, ki smo ga partizani imenovali mali Stalingrad. Preskočil sem šolski zid, z mitraljezom razstrelil vrata. Tedaj sem nenadoma začutil paniko, drugo pa je bilo z mojimi tovariši, ki so za menoj jurišali in zavzeli postojanko. Takrat sem spoznal tisto relativnost časa, relativnost količine, relativnost v razpotoženju.

Tako sem na koncu pristal v Gubčevi brigadi in tam dočakal konec vojne.

Po vojni je doštudiral v Ljubljani in ostal v JLA do leta 1964. Tedaj je istopil iz JLA kot rezervni polpolkovnik. Med tem časom se je specializiral za kirurgijo in postal kirurg, kar je še danes. Do leta 1968 je delal na travmatologiji, tedaj pa je odšel za 22 mesecev v Libijo, kjer je delal v travmatološkem centru v Tripolisu.

Po tem se je vrnil v Ljubljano, nato pa je odšel v Zvezno republiko Nemčijo, kjer je že 10 let kirurg. Spoznal je hierarhijo, ki vlada v medicinskih krogih tudi v inozem-

stvu. Sicer je postal nadzdravnik ali Oberarzt, kot temu rečejo Nemci, toda kljub temu je njegova odkritja narava dostikrat naletela na slab odmev pri predpostavljajenih. Še sreča, da mu niso mogli očitati nestrokovnosti. Tu se je dr. Kesič dokazoval od operacije do operacije.

Njegova prednost je v tem, da mu pomeni čas četrto dimenzijo. Tako ukrepa, tako razmišlja, tako razmišlja tudi o drugih stvareh. Med bolj zanimivimi dogodki se spominjam operacije nekega »esesovca.« To je za zdravnika, za človeka prav zanimiv primer. Med vojno sem se boril z Nemci, streljali smo drug na drugega, sedaj sem se znašel v vlogi zdravnika, nekdanji esesovec pa v vlogi pacienta. Uspešno sem ga operiral in ozdravel je. Taka je zdravniška etika.

Razmišljanje dr. Kesiča seže na področje elektrofizike. Trdi, da je tudi človeški organizem, tako kot vsa narava, zelo odvisna od zakonitosti, ki sploh veljajo v naravi. To spoznanje je seveda še premalo dokazano, dr. Kesič pa o tem razmišlja že od študentskih let sem. V zadnjem času se o tem pogovarja tudi z drugimi strokovnjaki s tega področja in to spoznanje včasih pronica tudi v druge kroge. Predvsem pa je to iskanje resnice, ki izvira iz naše zgradbe, iz zgradbe našega telesa, iz našega odnosa do narave sploh.

Žirovci poznajo dr. Kesiča kot odločnega, energičnega človeka. Danes pa smo spoznali še njegovo četrto dimenzijo. Spoznali smo globoko razmišljujočega človeka, ki nosi v sebi tudi kanček pesniške žilice.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Od tu in tam ●

Videli smo Bosno

Po ogledu spomenika in muzeja nadaljujemo potovanje proti jugu. Ostri skalni robovi Magliča in Volujaka štrle visoko nad nami v nebo. Cesta skoraj, da nima prostora v ozkem sopotu. S teh vrhov je sovražnik v peti ofenzivi uničeval vse, kar je bilo živega ali mrtvega v tej dolini. Drevesa, skale, ljudje in živali so se razcefrani podali v ozko strugo narasle Šutjeske, kot da se je odprlo strašno žrelo pekla.

Po ozki dolini se cesta dviga, pa tudi ostri vrhovi prehajajo v položnejše gričevje. Prihajamo v položnejše doline, kjer se pasejo ovce in se stiskajo v zavetnih legah posamezne skupine hiš. Višje gori je pusto hercegovo skalovje z borno travnato rušo.

Končno se prične cesta spuščati. Zgledamo zeleno obširno Gacko polje. Na levi je sicer videti močvirnato, opazimo tudi dva, tri manjša jezercja. V malo višji legi je opaziti lepo obdelane njive. V dalji se dvigajo črnogorske gore, proti jugu in morju pa ni videti večjih gorskih grebenov, že pa se čuti vpliv Sredozemlja.

Tu v okolici Gackega je ob koncu vojne nemška divizija Prinz Eugen doživela hud poraz.

Mesto Gacko se dobro razvija. Poleg mesta gradijo veliko termoelektrarno. Polje je v dolnjem delu na široko razkopano, sredi se dvigajo ogromni kupi pravkar nakopanega premoga. Premog tu kopljejo z dnevnim kopom, saj je komaj dva metra pod zemljo že premog. Seveda se bo dal slabši premog, ki je pomešan z zemljo in ilovico po osušitvi in stisnjen v brikete, koristno kuriti pod velikimi kotli. Med orjaškimi kupi nakopanega premoga je videti velike buldožerje, bagre in druge stroje, ki jim vsem ne veš imena, niti pomena, saj je večina teh strojev visokih kot vaški zvonik. V nižjem delu, ki že prehaja v dolino, kopljejo več kot dvajset metrov širok odvajalni jarek za vodo, ki jim nagaja pri dnevnem kopu. Zelena dolina se počasi oži in spušča, dokler ne preide v pusto dolino, kjer se z vratolomno vožnjo komaj prebijamo z avtobusom, ker delajo novo cesto in je zaradi miniranja komaj prevozna. Končno smo na Nevesinjskem polju in v Nevesinju. To mesto je znano po Nevesinjskem uporu leta 1775. Jeseni tega leta so po dolgih bojih potokli Turke.

(Nadaljevanje na 14. strani)

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Komunisti o planu

Sredi decembra, točneje 18., so se sestali po dolgem času vsi žirovski komunisti, bilo jih je kar 90. Običajno se člani ZK sestajajo v OO, zato menimo, da je že glede na število prisotnih zbor zelo dobro uspel. Tudi razprava, ki je tekla o varnostni oceni glede na politični

položajv svetu, o čemer je uvodoma spregovoril Janez Jan, o vsebini sej CK ZKJ in CK ZKS, o čemer je govoril Viktor Žakelj, in srednjeročnem planu, o čemer je za uvod spregovoril Vinko Markelj.

Sestanek je vodil sekretar sveta ZK KS Žiri Ivan Capuder.

(Nadaljevanje s 13. strani)

Pri tem so sodelovali tudi Črnogorci, ki so upornikom preskrbeli celo Kruppove topove, zaradi česar je prišlo tudi do političnih zapletov.

S priključitvijo so sto let kasneje (1878) Nevesinjeci samo dobili druge okupatorje. Tu lahko iščemo vire kasnejšega gibanja pristašev Mlade Bosne in sarajevskega atentata.

Preko grebena zapuščamo Nevesinje. Še precej kilometrov je po visoki skaloviti ravnini, kjer zelenja ni dosti videti.

Temni se že in pod nami je mestece Blagaj in peneča se reka Buna, ki izvira izpod visoke skale. Kažejo se luči vozil in predmestij Mostarja. Končno smo le v Mostarju, kjer nas v lepem novem hotelu »Ruža« čaka večerja in težko pričakovani počitek. Vendar, če smo že tukaj, si nekateri brez vodičke ogledamo ob uličnih svetilkah še poznani stari kamniti most, po katerem je tudi mesto dobilo svoje ime. Pod mostom v temi močno žubori hercegovska lepota Neretva. Po ozki ulici dospemo do džamije, kjer imajo ravno večerne molitve.

Tedaj je bil ravno muslimanski post, ki ga imenujejo ramazan. To je podobno kot Kristusov post v puščavi, tudi enak spomin na Mohamedov post v puščavi. Muslimani, ki se držijo tega posta štirideset dni, od jutra do večera ne zaužijejo ničesar. Vsi pravoverni muslimani se zvečer zberejo še k molitvi. Pred vstopom v džamijo se vsi moški in ženske pri vodnjaku — Šandermanu — s tekočo vodo umijejo usta in čelo, kot znak očiščenja. Vera jih uči, da si morajo petkrat na dan pred vsako molitvijo Alahu očistiti tiste dele telesa, ki so najbolj potrebni očiščenja. Pri vstopu se ženske pokrijejo z ruto, vsi se pa seveda sezujejo, ne pa odkrijejo. Mi se nismo upali vstopiti in smo le skozi odprta vrata z dvorišča poslušali pridigo hodže in skupne molitve. Hodža je seveda tudi pel seveda v arabščini, kakor so še do nedavno tudi v naših cerkvah peli le po latinsko, kot da Alah ne razume našega jezika!?!

Le pridiga je bila v domačem jeziku.

Ivan REVEN

Janez Jan je poročal o zapletenem vojaško-političnem položaju v svetu, z namenom, da bi več pozornosti posvetili varnostnim razmeram v krajevni skupnosti. Poročilo se je nanašalo na težak položaj na Poljskem, na katero so ta čas osredotočene politične silnice prikritih in odkritih interesov. Obrazložil je naše gledanje na dogajanje na Poljskem. Poudaril je, da moramo biti pravilno informirani in stvari, katere slišimo, pravilno ocenjujemo. Komunisti nikakor ne smemo položaja zapletati z neznankami.

V drugem delu se je omejil predvsem na vprašanja varnostnih razmer v naši krajevni skupnosti. Ob tem je na prvo mesto postavil varstvo temeljev socialistične samoupravne skupnosti. Janez Jan je svojo razpravo zaključil z mislijo, da se komunisti moramo odločno opredeljevati za stališča in vzgojno delovati.

Predsednik OS Viktor Žakelj je govoril v zvezi s sklepi 15. seje CK ZKS s tem, da je sklepe prenesel na razmere v naši krajevni skupnosti. Smo v času potrjevanja temeljev planov oz. načrtovanja usmeritve v naslednjih letih. Glede na težak položaj moramo biti še bolj odločni in enotni, kaj in kako bomo delali. Poudaril je, da moramo politično oceno napraviti v konkretni sredini, s konkretnimi ljudmi in konkretnimi problemi. Partija bi morala okrepiti svoje delovanje in pomagati presegati ozke interese posameznikov, nikakor pa ne s svojim nedelom interese posameznikov celo krepiti.

O ključnih vprašanjih razvoja Žirov bi morali biti enotni, bolj pozorni pa bi morali biti tudi pri kadrovski politiki.

Nadaljni razvoj ne smemo graditi na strategiji izpred petnajstih let. Žirovsko gospodarstvo mora računati na sodelovanje z drugimi krajevnimi skupnostmi.

Gospodarstvo v Žireh omogoča, da nadaljuje s počasnim, vendar vztrajnim prestrukturiranjem v korist bolj današnjih gospodarskih programov. To pa bo moč doseči le, če omogočamo doseči poslovno-tehnično in finančno povezovanje. V nadaljevanju bi v Žireh morali razviti naslednje dejavnosti:

- visoko specializirano čevljarstvo
- orodjarstvo
- graditi avtomatizacijo v segmentu, ki ga pokriva Kladiivar
- tiskanje etiket v segmentu, ki ga pokriva Etiketa

- kvalificirano kleparstvo
- lesna industrija v obsegu lastne industrijske baze
- kmetijstvo in komunalo pa bi bilo potrebno organizirati na ravni občine
- opuščati dejavnosti, ki so močno vezane na uvoz, kar velja tudi za plastiko (gre pa pri tem za dolgoročneje cilje in na nenaden prelom, kajti v nekaj letih je možno zagotoviti tudi domače vire... (opomba uredništva).

V nadaljevanju je poudaril, da investicija v objekte v prihodnje ne bo možna, ker ne bo denarja, lažja pa bo pridobiti sredstva za vlaganje v tehnologijo.

Predsednik sveta KS Vinko Markelj je obrazložil Samoupravni sporazum o temeljih planov krajevne skupnosti Žiri za obdobje 1981—1985. Obenem je nanizal tudi mnenja, ki so prihajala v času javnih razprav o temeljih plana.

Ob koncu so sprejeli naslednje zaključke. V pogledu SLO in družbene samozaščite:

Člani OOZK na območju KS Žiri se strinjajo, da je treba v bodoče vsaj enkrat letno skupaj soočiti celotno politično-varnostne razmere v širšem obsegu, zlasti pa kar zadeva KS. Če bodo izredne razmere zahtevale, je potrebno sklicati tudi izredne zbere komunistov.

Z varnostno oceno naj bodo stalno spoznani vsi člani ZK in tudi ostali delovni ljudje ter občani, o tistih njenih delih, ki njih vključuje v izvajanje nalog družbene samozaščite in istočasno imajo socialistično — mobilizacijski in varnostno vzgojni pomen.

V akciji NNP — 1980/81 je postavljena vsem dejavnikov splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite — še posebej komiteje za SLO in družbeno samozaščito in komuniste — naloga dopolnitve varnostnih ocen. Zavzemal se bomo, da bo ta naloga kvalitetno opravljena in stalna.

Osnovne organizacije ZK naj v bodoče posvečajo vso pozornost in skrb mladini, njihovem vključevanju v delo in v vrste ZK. Skupaj z OO ZSMS in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami je treba uskladiti akcijske programe dela ter organizacijsko utrditi mladinske organizacije.

Dolžnost članov ZK je, da se neposredno vključujejo v izvajanje načrtov varnostnih ukrepov in zahtevajo, da se vsak primer z varnostno po-

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

litičnih vidikov takoj razčisti z osnovno tendenco varnostno — politične vzgoje. Skrbeli bomo, da bo vsak nov varnostni primer takoj analiziran in vnešen v načrt varnostnih ukrepov. Celotna dejavnost usmerjati k nadaljnemu podružabljaju družbene samozaščite.

V zvezi s sklepi 15. seje CK ZKJ in 8. seje CK ZKS, so prisotni sklenili, da se morajo dosledno izvajati.

Na področju KS Žiri so samoupravni sporazumi o temeljnih planov prilagojeni realnim potrebam in razmeram ter vključeni v enotni razvoj občine Škofja Loka. Dolžnost vseh članov ZK na področju KS Žiri je, da dosledno izvajamo postavljene cilje v okviru stabilizacijskih ukrepov v srednjeročnih programih. Na osnovi teh ciljev morajo delovne organizacije prilagoditi našo mladino in jo zaposliti v našem kraju. Zavzemali se bomo kako bi lahko pritegnili in jo zaposliti v našem kraju. Podpirali bomo tiste smeri razvoja, ki bodo lahko največ nudile krajanom Žirov.

O srednjeročnem planu pa so podprli še naslednje zaključke:

Potrebno je popraviti oziroma obnoviti najnujnejše v kino dvorani, zato bi bilo potrebno, da se za ta popravila predvidijo določena sredstva.

Prav je, da se planira izgradnja pločnikov, ki so prepotrebni iz varnostnih razlogov v cestnem prometu. K financiranju te investicije naj se po možnosti pritegne tudi skupnost za ceste v SRS, ker je to cesta II. reda in jo je cestna skupnost SRS tudi dolžna vzdrževati.

Predvidena izgradnja kegljišča v rekreacijskem centru v Maršaku ne pride v poštev.

Kegljišče naj bi se gradilo v sklopu nekega gostinskega, turističnega objekta v kraju, s čemer bi bilo zagotovljeno tudi redno vzdrževanje.

Gradnja smetišča na predvidenem kraju ni najbolj primerna, ker je velika nevarnost onesnaževanja reke Sore. Lokacija je namreč v neposredni bližini Sore. Če ni druge primerne oziroma ustrezne lokacije je najbolje, da se smeti odvažajo v centralno odlagališče v občini, to je v Drago.

Planinski dom na Goropekah je treba usposobiti za redno obratovanje, zato ga moramo primerno obnoviti. Planinskemu društvu se predlaga, da dom prenese v upravljanje ne-

kemu gostinsko-turističnemu podjetju, ker bi na osnovi tega lahko OZD v kraju prispevale h kritju stroškov obnove doma v obliki sovlaganja.

Zamisli, oziroma predlog za uvedbo krajevnega samoprispevka za potrebne izgradnje mrliške vežice v letu 1981 naj se začne še opustijo, ker se ne razpolagamo z določenimi podatki. Ker je velika potreba po naložbi v komunalne objekte, kot je kanalizacija, voda, telefonija, javna razsvetljava in ureditev uličnih cest, naj se modernizacija cest, to je asfaltiranje, preloži na naslednje srednjeročno obdobje.

80-letnica morda z gasilskim domom

Gasilsko društvo Dobračeva nima ustreznih prostorov za orodjarno in za delovanje in razvijanje društva. To je problem, ki nas pesti že dolgo časa, o tem smo tudi že precej govorili.

Sedaj lahko rečemo, da se je zadeva premaknila. Odločili smo se za gradnjo novega gasilskega doma na Dobračevi.

Odkupili smo staro hišo pri »Škandru«, jo podrli, dokupili še 300 kv. m zemlje, tako, da bo skupno zemljišča 1650 kv. m in tu bo prostor za nov gasilski dom.

Imeli smo sicer nekaj težav pri lokaciji, vendar smo končno dobili soglasje, da je lokacija, kjer smo kupili zemljišče, ustrežna. Po urbanističnem načrtu je bila namreč v sami coni, kjer pa je bil prostor, ki je bil odmerjen v ta namen odločno premajhen, komaj 200 kv. m.

S tem soglasjem bomo rešili dvoje vprašanj: prvič, prostore za Gasilsko društvo Dobračeva in drugič zadoščeno bo zahtevam urbanističnega načrta industrijske cone glede prostorov za požarno varnost, saj je spremembo lokacije potrdil tudi izvršni svet SO.

Gradnja bo cenejša, bil bi pa tudi nesmisel v tako majhnem okolišju graditi dva domova.

Tako imamo sedaj urejeno že vso lokacijsko dokumentacijo s potrebnimi soglasji in je že izdana odločba o lokaciji. Izdelan je tudi že gradbeni načrt, katerega avtor je naš rojak dipl. ing. arh. Danilo Oblak. Velikost doma bo 19 x 11 metrov. Spodaj so predvidene 3 garaže in pomožni prostori, nad tem pa sejna soba, soba za dežurnega gasilca, prostor za civilno zaščito in mala dvorana za sestanke ali občne zbornice, seveda tudi stolp za sušenje cevi.

Glede na navedena stališča se morajo vsi komunisti prizadevati v svoji sredini, da bo čimveč delovnih ljudi in občanov sodelovalo pri sprejemanju in realizaciji srednjeročnega plana v Krajevni skupnosti in OZD. Za vse člane ZK pa je to partijska dolžnost.

Povzetek po zapisniku zбора

Alpina	1.235.000 din
Etiketa	208.000 din
Kladivar	209.000 din
Mizarsko podjetje	90.000 din
KGZ »SORA«	99.000 din
Poliks	132.000 din
Remont-gradnje	27.000 din

Večina DO je že sprejela sklep, da pristopa k temu sporazumu.

Društvo je dalo tudi vlogo in bomo lahko začeli z nabiralno akcijo za les, tako bomo tudi na ta način pridobili nekaj sredstev in materiala za gradnjo.

Dom bo do III. gradbene faze zgradil SGP Tehnik Škofja Loka, s katerim smo že sklenili pogodbo in bo pričel z deli takoj, ko bodo primerni vremenski pogoji. Nadzor nad gradnjo pa je prevzel Lokainvest.

Poleg ustreznih prostorov bo društvo moralo skrbeti tudi za primerne kadre. Za gasilsko opremo pa bo zbrala sredstva in financirala v glavnem Občinska požarna skupnost in po njihovih izjavah lahko pričakujemo specialno opremo za gašenje v industriji. Za naše društvo je že naročen gasilski avtomobil, s topom za gašenje z vodo, s peno in s prahom. Dobavljen bo predvidoma v drugi polovici leta 1981. Cena je 940.000,00 din. Tako, da bomo morali tudi zaradi tega pohiteti, da bo gradnja po planu.

Prilpave se sicer že nekaj časa vlečejo, vendar je z vso dokumentacijo in urejanjem v zvezi z zemljiščem in ostalim precej opraviti. Pri vsem tem moramo reči, da smo dobro sodelovali tako s Občinsko požarno skupnostjo, SO, z žirovskimi DO, s SDK v Škofji Loki in z vsemi posamezniki, na katere smo se obračali in se vsem zahvaljujemo in priporočamo za vnaprej. Seveda smo ob vsem tem slišali marsikatero pikro, saj se marsikdo ne zaveda, da društvo ne gradi zase, temveč mora biti to skupni interes, interes industrije in kraja. Saj smo ob nedavnem požaru v Alpini videli, da je pripravljeno gasilcev potrebna, saj lahko prav hitro pride do velike škode.

V letu 1981 bo društvo praznovalo 80-letnico obstoja. Skušali jo bomo praznovati z dobrimi delovnimi dosežki.

Stefan KOPAC

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Najboljši v Žireh

Na dan JLA, 22. decembra so Žiri zares zaživele. Obiskali so nas najboljši gorenjski in slovenski športniki, ki so jih za leto 1980 izbrali slovenski športni novinarji.

Komisija za rekreacijo in šport s predsednikom Janezom Bizjakom na čelu, se je res zelo potrudila. Že pročelje združnega doma je bilo urejeno tako, da so športniki, gostje in novinarji lahko spoznali, da Žirovci znano ceniti vrhunske športne in druge dosežke.

Tudi Alpina, ki je bila pokrovitelj prireditve, se je potrudila. Žirovske delovne organizacije so skupno pripravile množico praktičnih in spominskih daril. V Alpini so nekaterim najboljšim tekmovalcem naredili po meri čevlje za po smučanju.

Prireditev, ki je trajala skoraj tri ure, je bila popestrjena z mnogimi razgovori s športniki in trenerji. Tugo Klasinc se je pogovarjal z našimi, letos zelo uspešnimi smučarkami: Anjo Zavadlav, Bojano Dornig, Nušo Tome in Natašo Blažič.

Sodelovali so seveda tudi domači športniki. Z Romanom Seljakom, Otonom Giacomellijem, Dušanom Kavčičem, Ido Kavčič in Mileno Padovac se je pogovarjal novinar Radia Žiri Rado Kavčič.

Prireditev je vodil in povezoval Franek Trefalt.

V imenu kolektiva Glasa, ki je že 15 let prireditelj te prireditve, je spregovorila novinarka Leopoldina Bogataj.

Vse prisotne športnike, goste in novinarje ter ostale gledalce in poslušalce, ki so do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano Svobode, je pozdravil direktor Alpine Tomaž Košir.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Novinar Dela Stane Trbovc je z drugim najboljšim športnikom Rokom Kopitarjem pokramljal o njegovih načrtih.

Franci Pavšer, ki je bil med drugim tudi med tistimi, ki so pomagali, da je prireditev tako lepo uspela, je pred mikrofonom povabil tiste, ki skrbijo za športni razvoj športnikov. Janez Poljanšek iz Žirov, ki služi vojaški rok v Kranju in hkrati vadi tri naše nadarjene reprezentante: Stanka Velikonjo, Mirana Tepeža in Vasjo Bajca, ki so sedaj prav tako pri vojaki. Franci Pavšer je spregovoril tudi s trenerjem ženske reprezentance Jožetom Šparovcem, pomočnikom trenerja moške reprezentance Danilom Vodovnikom in direktorjem alpskih smučarskih reprezentanc Tonetom Vogrinčcem.

Sledila je dvojna podelitev priznanj: Za najboljšega gorenjskega športnika in športnico ter ekipo in prav tako za najboljšega športnika in športnico Slovenije, ekipo in tiskovno službo.

Na sliki so novinar Glasa Humar kot predstavnik tiskovne službe svetovnega pokala v Planici, ki je prejela priznanje kot najboljša, Bojan Križaj, Rok Kopitar in ing. Stane Papež, predsednik Kolinske Slovana, ekipe, ki je bila proglašena za najboljšo v SRS za leto 1980.

Najboljšemu gorenjskemu športniku Bojanu Križaju je direktor Glasa Igor Slave izročil pokal.

Nuša Tome je bila proglašena za najboljšo športnico Gorenjske, kolesarji Save pa za najboljšo ekipo na Gorenjskem.

Vsi so prejeli tudi lepa spominska darila, umetniške slike žirovskih slikarjev, ki so jih podarili krajanji Žirov.

V imenu vseh tekmovalcev in nagrajencev se je zahvalil Stane Papež in izročil predsedniku skupščine krajevne skupnosti Tonetu Oblaku zastavico državnega prvaka v rokometu Kolinske Slovana.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Prireditve so popestrile tudi družabne igre. Med njimi nastop pevk in radijskih reporterjev. Žirovke in Žirovci so se kar dobro odrezali.

Tone Fornezzi Tof je seveda na takih prireditvah nepogrešljiv. Tudi tokrat je navdušil.

Ob koncu je zapel še pevski zbor smučarske reprezentance.

Še skromna zakuska, izmenjava mnenj in načrtov in športniki ter športni novinarji so se razšli. Vsak po svojih dolžnostih.

Zares, to je bila prireditev, ki se ne da pozabiti. Kljub dolžini so ljudje z veseljem vztrajali in imeli kaj videti in slišati. Fistim, ki jim je bilo to onemogočeno, pa je priskočil na pomoč Radio Žiri, ki je nekaj dni zatem predvajal celoten posnetek prireditve.

Pokopališče – prva faza junija

V zadnjem času me sokrajani pogosto sprašujejo, kaj in kako je z dograditvijo prve faze pokopališča na Dobračevi, saj bi po planu že morala biti zaključena.

V tem trenutku je priprava na investicijo v celoti zaključena, zajemala pa je: izdelavo in sprejemanje zazidalnega načrta,

izdelavo lokacijske dokumentacije, izdelavo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in projektov za izvedbo (gradbeni del, elektroinstalacije in vodovodne instalacije), pridobitev lokacijskega dovoljenja, prijava investicijskih del pri SDK (Služba družbenega knjivodstva), pridobitev gradbenega dovoljenja, izbiranje izvajalca in sklepanja pogodbe z izvajalcem del ter za gradbeni nadzor.

Čeprav smo s pripravo na investicijo pričeli že v letu 1976 (odkup zemljišča), se je celoten postopek močno zavlekel. Glavno zakasnitev sta povzročila zazidalni načrt in lokacijsko dovoljenje.

Pripombe in pritožbe krajanov, predvsem pa mejašev, so bile tako številne in različne, da se je gradnja, zlasti v letu 1980, že slabo pisalo. Tovrstni objekti so namreč v pristojnosti republiškega sanitarnega inšpektorja, ki nikakor ni mogle prisluhniti vsem željam mejašev, zlasti ne o lokaciji mrliške vežice.

Projekti in ostala tehnična dokumentacija so izdelani za celotno ureditev in razširitev pokopališča, ki zajema: izgradnjo dovozne ceste, izgradnjo parkirišča, prestavitve zidu, izgradnjo mrliške vežice in razširitev pokopališča.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa smo bili prisiljeni gradnjo razdeliti v dve fazi.

Prva faza zajema: zemeljska dela (v celoti), kanalizacijo, ureditev dovozne ceste, ureditev parkirišča, ureditev okolice (delno), zunanji elektro priključek, zunanja razsvetljava (samo kablovodi), strelovod (ozemljitve) in zunanje vodovodno omrežje.

Ta obseg del je v celoti večji, kot pa je bilo predvideno po programu, ki naj bi se financiral s samopriskvkom krajanov Žirov.

Po prijavi investicijskih del na SDK Škofja Loka velja celotna predračunska vrednost za prvo fazo 4.439.840,- din.

Ta znesek zajema: gradbena dela (po pogodbi), gradbeni nadzor, odškodnino za zemljišče in plačilo spremembe namembnosti, rezervo za dodatna in več dela, rezervo za podražitev in že plačane investicijske stroške (669.078,15 din).

Glavni izvajalec investicijskih (gradbenih) del bo RE-

MONT-GRADNJE Žiri, ki je praktično z deli že pričel, prva faza pa bo po operativnem planu zaključena do 30. junija 1981. leta.

Predvidevamo, da bomo po zaključku prve faze lahko takoj nadaljevali z drugo fazo, to je z gradnjo mrliške vežice, ki bi morala biti zgrajena do konca leta 1981.

Druga faza bo po investicijskem programu veljala 4 milijone 232.000,- din, financirana pa bo verjetno s sredstvi žirovskega združenega dela (preko Krajevne skupnosti Žiri).

Celotna ureditev in dograditev pokopališča bo po predračunski vrednosti veljala 8.671.840,- din.

Upam, da se s to informacijo vsaj delno odgovoril na številna vprašanja o izgradnji pokopališča v Žireh.

Kako bo potekala gradnja, boste lahko izvedeli sproti.

Janez PRIMOŽIČ

Tole je tloris bodoče mrliške vežice

KOLIKO NAS JE

V letu 1980 se je prebivalstvo na območju Žirov gibalo takole: rojenih je bilo 80 otrok; umrlo jih je 34 ljudi; priselilo se je 70 ljudi; odselilo se je 24 ljudi.

Tako je bilo 31. decembra 1980 skupaj 4392 prebivalcev, od tega 2126 moških in 2266 žensk.

Naravni prirast prebivalcev je bil v letu 1980 46 ljudi in selitveni prirast ravno tako 46 ljudi, skupaj torej 92.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Tudi nove prostore so videli.

Ekonomski izrazi

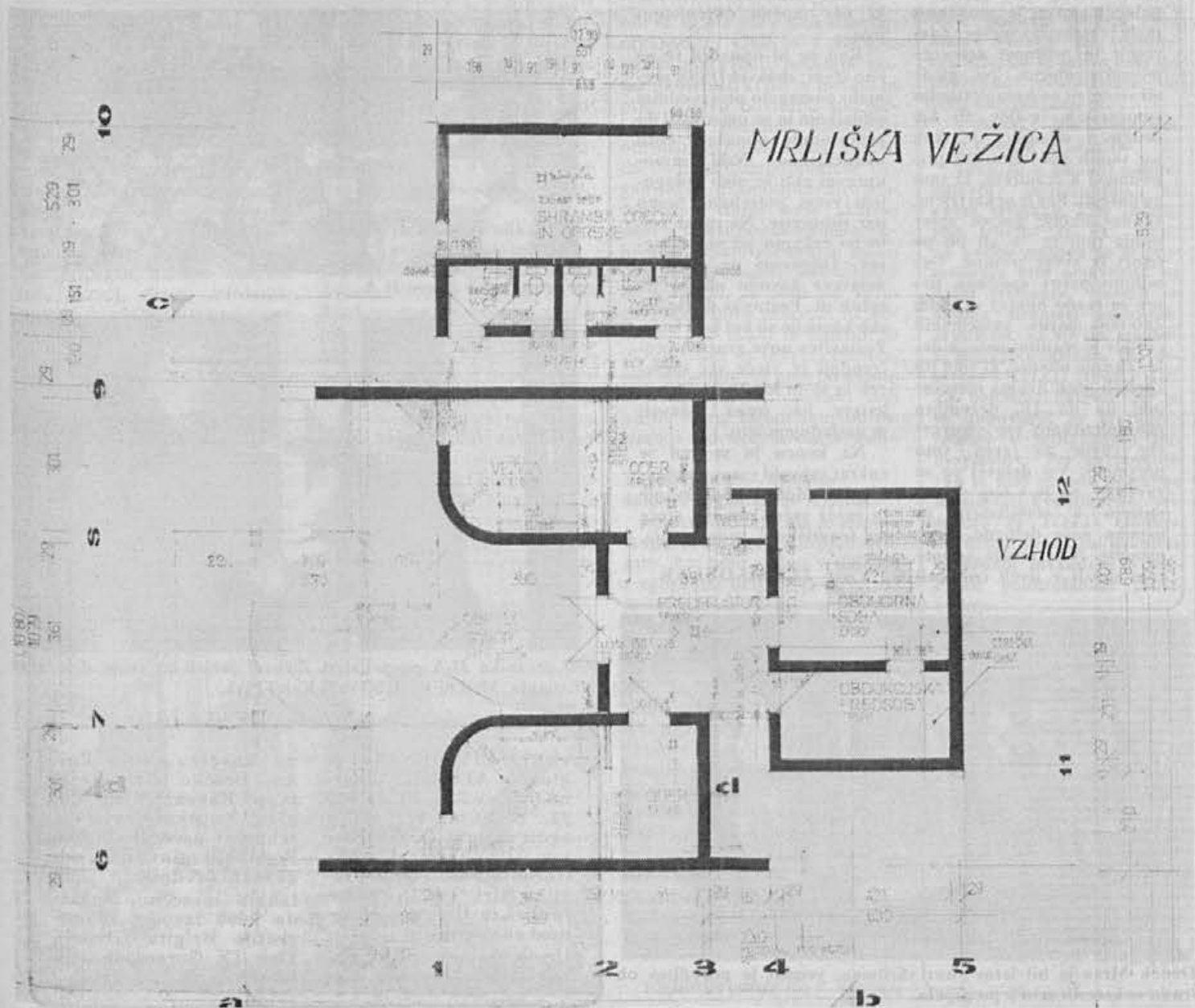
MENICA

Vrednostni papir s formalno strogo določenimi bistvenimi sestavinami. Vsebuje obveznost izplačila določene vsote denarja v določenem času in na določenem kraju s strani izdajatelja, t.j. trasata (podpisnika) menice ali osebe, ki jo je izdajatelj označil. Po našem zakonu obstajata dve vrsti menic: trasirana menica, ki ima obliko nakaznice (asignacije) in lastna menica. V trasirani menici trasant (izdajatelj) poziva trasata (pozvanca), naj vsoto napisano na menici, izplača remitentu »prejemniku nakaznice« ali osebi, ki jo označi remitent. Lastna menica ima obliko obveznice, v kateri se izdajatelj sam obvezuje,

da bo izplačal menično vsoto osebi, označeni na menici ali po odredbi te osebe. Menična obveznost izhaja iz samega podpisa na menici. V primeru spora je avtentični podpisnik obsojen na plačilo. Vsak podpisnik menice odgovarja samostojno (ne glede na obveznost ostalih podpisnikov) in solidarno z ostalimi podpisniki.

MARŽA

Razlika med dvema velikostima, ki je najpogosteje izražena v odstotkih ali promilah. V gospodarskem poslovanju je to razlika med nabavno in prodajno ceno blaga (trgovska marža), med tečajem valut in vrednostnih papirjev, po katerih se kupujejo in prodajajo (tečajna marža), med aktivno in pasivno interesno stopnjo (interesna marža) itd.

Preveč »kanclijsko« obnašanje

Če se ozremo nazaj v leto, katero se nam je izteklo, ter ugotovljamo uspehe in težave, katere smo imeli v tem času, lahko ugotovimo naslednje:

Ves oddelek sekalnice vključno s kompletiranjem šal, je bil zelo uspešen. Čeprav v zelo utesnjenih prostorih od zbiralnice, kopitarne in same sekalnice je delo potekalo kar v redu. Po regulaciji norm je storilnost rasla iz meseca v mesec. Zavezotnost in pridnost delavcev je neizpodbitna. Ne glede ali so delali na kompletiranju smučarskih čevljev ali kje drugje v sekalnici, je vsak po svojih sposobnostih pripomogel k rezultatu, ki smo ga dosegli. Res je nekaj izjem, vendar okolje počasi spreminja tudi te — ali jih pa izloči iz svoje sredine. Čez milijon parov spodnjih delov za razno obutev in okoli 280 000 parov smučarskih čevljev je rezultat našega dela. Zadnje obveze, ki smo jih sprejeli pred dvema mesecema, da do 18. decembra skompletiramo vse smučarske čevlje za izvoz, smo uresničili. Vsi delavci so se zavedali, da le s tem pripomorejo k stabilizaciji in uspehu naše delovne organizacije. Vse proste sobote smo delali v dveh izmenah

in tudi med tednom so ljudje razumeli potrebo ter priskočili na pomoč iz sekalnice na kompletiranje šal in obratno.

Gotovo so nas spremljale razne težave, vendar le-te gotovo vsi poznamo. Nabava materiala, izdelki iz plastike, prevozi gotovih izdelkov v skladišče, pomanjkanje delavcev, odsotnost zaradi bolniške, so stvari, ki nas močno obremenjujejo.

Rad pa bi opozoril še na eno stvar; delavci DSSS premalo pomagajo proizvodnim oddelkom in se marsikdaj do proizvodnje obnašajo čisto »kanclijsko«. Naši samoupravni akti še niso prilagojeni vsem potrebam. Samo par primerov. Na razne odločbe čakamo po več mesecev. Odgovori na pritožbe delavcev kasnijo ali pa jih sploh ni. Postopki disciplinske komisije so kot jara kača. Postavitev nove grupe v proizvodnji se vleče več mesecev in še in še. To so stvari, katere bo treba reševati m naslednjem letu.

Na koncu bi se rad še enkrat zahvalil vsem sodelavcem za dobro sodelovanje in žežev vsem zdravja, sreče ter tovariškega sodelovanja.

JANKO OBLAK

Poslovno leto smo dobro zaključili. Težave smo znali premagovati, posebnih zastojev ni bilo.

To so bile besede direktorja delovne organizacije Tomaža Koširja, ki je zaželel vsem delavcem še naprej veliko sreče in delovnih uspehov.

S proslave ob dnevu JLA.

Ob prazniku JLA so nekateri Zirovci prejeli za svoje delo lepa priznanja. Med njimi je bil tudi Karel Pivk.

Dedek Mraz je bil letos sicer skromen, vendar je prireditev ob trudu nekaterih zelo lepo uspela.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutev Žiri, Stara vas 23. n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Ra-

do Kavčič, Anton Eniko, Srečko Erznožnik, Ivan Reven, Mišo Čepiak, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik glavni in odgovorni urednik.

Izhaja mesečno, naklada 2000 izvodov. Fotografije Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj.